

МИКАЕЛЕ РЭШИД

ПЭНЦЭРЭ

Микаеле Բոլիւ

ՄԵՆՇԵՐ

ՆՅՏՐԵՏԱ ԼԱԿՏԱՆ ԵՐԵՎԱՆ - 1974

С (курд.)
М 59

М $\frac{0743 (.)}{701 (01) 74}$ 208 74 „М“

Միքաէլէ Ռաշիդ
Պատուհան
(բրդերեն)
1974 թ.

Микаеле Рашид
ОКНО
(На курдском языке)
, 1974 г.

© «Հայաստան» հրատարակչություն, 1974

М Ы Т А Л Э

* * *

Эз дьхвэзъм, wэки хун э'мър һ'ыз бькьн,
Ле нэ кō машина, сол у к'ыңце бьһа,
Нэ кō нэхwэшийг-зэр, кō т'ылие хwэ дькьн,
Ле ве авйа гōһар, кō бьһайэ дьһа.

Дьле хwэда т'ōщар we зар'е нэкōжьн,
Кō ша дьбэ бона мьнмьника йэкр'ож,
Была зиарэтбьн бона wэ физ у жьн,
У бона тыште п'уч эмре хwэ нэкьн дож.

Кьлама баране хун паизе бьбһен,
Нэбен, кō эw баран мэлултиг тинэ,
Мэлулти жи һэйэ, кō бона мэрьве зен
Жь к'энэре дур бина р'ожэкэ хwэш тинэ.

Роке хун шэв р'абьн шэһэре хwэ дэрен,
Бьһер'ын, кō чийэ эw шэва һивэр'он,

Кö шәһәрда т'өщар вә нәдийә, әре,
Шәве была бой вә ә'зман жи бьбә кон.

Гьшбуна шәведа һ'әзара дәнг һәнә,
Һәрке кәр' нәбунә жь гьрмина шәһәр
Һуне чоле бьбһен һақас сөр'е дәләл,
Кö т'ера вә дькә та аг'рийа хәдәр.

Иро диса лә'дә у р'о һ'ышйар дьбә,
Әз дьчьмә чоле, вәрһн мьһр'а һәр'һн,
Әз дьхвәзьм, вәки ә'мре вә ча сьбә
Тәмьзбә у-беқәлп. Дә, к'әрәмкьһн, вәрһн.

* * *

Вэхта шэве р'адзейи,
Пэнцэра данэдэ.

Была дэнге шэве,
Была бае бехэм
Мала тэ меванбьн.

Была сөр'е шэве
Нав ньшбуна бехэм
Боңа тэ диһарбьн.

Вэхта шэве р'адзейи,
Пэнцэра данэдэ.

1969

БАЛ ЛЕНИН

Автобуса сор пе т'экәре хwә
Соqаде фьрә дьпивә.
Дәрва сөр'-сәрма,
Безар у фәсал,
Диндара мәрйа далесә.
Qизәкә быч'ук,
Сурәтсор, р'ьндьк,
Дина хwә дьдә авайа—
Wa, чьqас мәзын, чьqас бьльндьн,
Чь зә'фьн мәрвь соqада,
Чьqас машинә дьк'ьшьн, дьчьн,
Чьqас дьрежьн әв соqақ.

Жь гөнд натийә әw qиза р'ьндьк,
Жь гөндәки дур у быч'ук,
Наве Москове we бьһистийә,
Ле ньһа ч'ә'ва дьбинә.
Әwe хwә дайә ль бәр п'әнщәре,
Бой we чь дьрежә әв р'е.
У әw бе сәбьр жь де дьпьрсә:

— Чьдас ма, дае, дэ бежэ?
Калэки бь р'у, калэки жарьк,
Дьпърсэ жь. қиза бьч'ук:
— Тө к'ода дьчи ве сөр' у сэрме,
Тө чьма лэзи қиза мьн?
Қиза сурэтсор кале дьнһер'э,
Қиза сурэтсор дьбежэ:

— Эз ньһа, калко, дьчьм бал Ленин,—
Дэнге ве т'эмьзэ у зиз.
Һәр кэс ве дэме доре сәқьр'и,
У кәр' бун дэнге мәрьва,
Һәр кэс ыр к'этэ нава мьтала
Жь ви наве э'зиз, дьлнезик.
Кале жи эь р'ож ани бира хвэ,
Вәхта эь хорт бу у сэр хвэ,
У һэма ыра, ве Московеда
Чэнд дэқа ыир'а хэбарда.

Жь ван р'оже дур сал гөлол буна
Мина т'экэре машина,
Ле эь нав дьле вида һе дьжи,
Наве э'зиза бир накьн.
У жь ван сала эь нав һатийэ
У гьһиштийэ қиза ч'ук.
Чава зийарэт, кō мьна набэ,
Курайа дьлда эь дьжи.

Автобуса сор пе т'экәре хwә
Соqаде фьрә дьпивә,
У сөр' у сәрма,
Бе зар у фәсал,
Диндара мәрйа далесә.
Qизәкә быч'ук,
Сурәтсор, р'ьндьк,
Кö жь гөнде дур һатийә,
Т'әви дайка хwә ьсрәта к'ур
Бесәбыр дьчә бал Ленин...

1969

НӘҢЕЛЬН

Дәст дәста дьгәр'ьн,
Лев лева дьгәр'ьн,
Дьл гази һәв дькьн шәв у р'о.

Дәст р'асти дәста тен,
Лев р'асти лева тен,
Дьл һәвдө ша дьбьн шәв у р'о.

Тә һәв ди дьнеда
Шәр'кьрьн, һәвдө даң,
Мьраза дькөжьн шәв у р'о.

Дьле гәрм, әвиндар,
Нәһельн сәвдасәр
Нөба вә бькөжьн шәв у р'о.

1969

МЪТАЛӘ

Ль бәр дәре мале
Р'уньштийә кале,
Гъли дькә зэлал
Жь ә'мре хвә, сала.
Чә'ве вида ньһа
Дьбрьрҫьн бьһар,
Щаһьлтйа ви дьжвар
У бьруске р'ожа.
Дьло, чьҫас ҫалби,
Те жи, һәмьн, калби.
Эварәкә ә'дъл
Хорте титал, шаһьл
-We дора тә т'опьн,
We гьндаре тәьн,
Те чь бежи, гәло,
Чь гьлики, дьло?

1969

П'ЭНЦЭРЭ

Нэр п'энцэрэк бь э'мре хвэ дьжи.

П'энцэрэ һэнэ, wэки дьк'эньн
У дьбрьрцын бэр тэ'ва ширьн,
П'энцэрэ һэнэ, wэки дьгьрин,
П'энцэрэ һэнэ гэлэк мэлүльн,
Мина паизе, р'оже э'wрави.
Ишэв шуша ве п'энцэре шкэст,
Бу қир'ина ве п'энцэре ишэв,
Qэй шуша дьле мьн бу, шкенандьн.
Ле п'энцэра һан п'эрдэ кьрьнэ,
У эw п'энцэрэ шэва р'аназе,
Мина мьн к'этийэ нава мьтала,
Ле мьталэ к'а дьһельн р'азен?
П'энцэрэкеда ниве шэва хwэш
Ньшкева, бе зар ишьq ведк'эвэ
У қэй бежи эw жь хэwнэкэ р'эш
Зэдьщеньqэ.
Пьш ве п'энцэра к'ьламһ'эз у ша
Сьлаве дьдэ ишqэкэ шин,

Шайир, ведәре шаһлытйа тә,
Ҳөба дө дьле хвәймьраз дьжи.

Һәр п'әнщәрәк бь э'мре хвә дьжи.

1970

* * *

Вэхта бэрбанге тө һ'ышйар дьби,
Дэри, п'энцэре мале вэдьки,
Бае дьһйае, бина дьһйае
Тенэ мала тэ,
Дьбини, вэки дьһйа чь хвэшэ
У чь дэлалэ.

Эзминда стэйра събейэ шаһьл
Сьлава хвэ дур тэр'а дьшинэ,
Ле пешбэри тэ ч'йае нас, аһьл
Хелйа мъжеда һе дьһеньжэ.
Вэхта һ'ышйарбэ, әве чь бежэ,
Тө һе һзани.

Бешика хвэда быч'ука мале
Хәвна шьринда хвэр'а дьк'әнэ
У жь к'әне ве, к'әне т'ьфале
Һәв зани хуна шаһьл дьк'әнэ
Тамаре тэда.

Шьвэр'е диса гази тэ дькэ,
У гиһае шьл льнге тэ дышон,
Роһьлат бэр тэ'ве дэри вэдькэ,
Тиренще р'ое дурва дьк'ышьн,
Тен дьгьһижьн тэ.

Чарнькале тэ һэр тышт we дэме
Дьбрьрә у ша дьбэ, дьжи,
Тэ'в дьк'элинэ һынгьве гэрме.
Паше we гэрме we бьр'ьжинэ
Сэр зэвие мә.

Сьба тэ бь хер,
Дьһийа мә дэлап.

1970

* * *

Һәрке мәрв т'ьме мина мурйа бьн,
Һәвр'а барыш бьн у һәвр'а бьра,
Кин у дьжмьнайи э'сә we мьна бьн,
У э'мре э'дълбә э'рд у бә'ра.

Һәрке мәрв т'ьме мина мурйа бьн,
Сәр кьрыне хьраб р'оже хвә п'уч' нәкьн,
Wәлате зеранди we э'сәйи шен бьн,
Qумьстане дәре баг'а вәкьн.

Һьш данә мә, wәки шарна эм бей'ьш бьн,
Дьл данә мә, wәки эм бедьлбьн шарна.
Һәрке мәрв т'ьме мина мурйа бьн
Мурие хвәзла хвә wi чахи мә биньн.

1971

* * *

Ақылбәндийа паизе әwә,
Кө wәхтә, wәки дәйне хwә бьди,
Һьлдан һесайә, ле сәри әwә,
Wәки заньби бона чь дьжи.

Мәр'а лазьмә, кө ә'мре хwәда
Әм бь әлифба паизе һинбьн.
Дәwләти нә кө әwә, к'е һьлда,
Ле әwә, к'е да, we бьдә һәрт'ьм.

1970

ДЭРНЭQA БЭРФЕ У ДЬЛЕ ГЭРМДА

Дайка мьн дьгот, wэки wэхтэке
Эрэбэки р'эш, э'рэбе зэнги
Жь бэ'ристане, йер-мьск'эне гэрм.
Хwэр'а натьбу ль wэлате ван.
Шэвэкэ дьреж бе хэм р'азабу,
Ле wэхта сьбе жь хэwе р'абу,
Эwi э'шебэк бэр ч'э'ве хwэ дит
У жь we э'шебе ма зэндэгьрти.
Нэр дэра, чьqас эwi мезэкьр,
Чил у qэрqаш бу минани шэкьр.
У эwi т'ьре, кö шэкьрэ вьр,
Бь к'öлма һьлда, эw бэрф һаqас хар,
Кö аг'риедэ сэрмакьр у мьр.

Ньзам ч'ир'окэ, йане р'астийэ,
Эзи бьч'ук бум, дайка мьн дьгот.

Ле ньһа р'асти сэрмайэ, сарэ,
У дэрва бэрфа qэрqаш дьбарэ.
Эм р'уныштынэ вьр һьмбэри һэв—

Эрәбе зэнги у к'өрде қәмәр.
Эм р'унышт'нә у дуе щыг'аре
Буйә һәвалә мьсьлә'та мә,
У һәвалә мьн демр'эш, левқальн,
Бь дьранә чил минани бәрфе,
Гьлие хвә дькә, һәрд ч'ә'вада нур,
Кө чава лаһе Африка ван дур
Дьхвэзын бенә вьра бьхуньн,
К'ө, р'астә, зьвьстанә сарә,
К'ө бәрфа қәрқаш дьбарә,
Ле дьле мәрйа һақаси гәрмә,
Тьре нә дьлә, ле тә'ва р'әһ'мә.

Дәрва эварә, Африка дурә,
Ле бәрф шере хвә қәрқаш дьһунә
Сәр Москва дәләл, ль к'ө дьл гәрмә,
Тьре нә дьлә, ле тә'ва р'әһ'мә.

БЕХӘҮТИ

Бехәүти гәло жь к'едәре те?
Н'ыш у мәжуе мьн дьп'әр'ьтинә.
У эз нъзаньм т'ө щар we хәте,
Wәхта шәв бой мьн хәва хwәш тинә.

Нәзар у фькьрәк, мина сие, шәва
Жь мьн дур нак'әвын, һа тен у һа тен,
У щергә-шергә тенә бәр ч'ә'ва
Нәзар кәл у дәрд, һ'әзар шәр' у ч'ер'.

Ве дәме нһа чәнда дькөжьн,
Чәнд миллион мәрв бьрчинә нһа,
Чьдас зар' дьгьрин у би дьбьн жьн,
У чьдас гөман дьбьнә мьна.

Мьн т'ьре, wәки йәк һивйа мьнә,
У эз нъзаньм, к'едәрейә әw,
Йәк щики нһа стөхар у гөнә
Ч'ә'ве wi р'ейә. К'а жь к'ө бе хәw?

Дьһһа мэ һһа һ'эзар шһйада
Бьриндар буйэ, дькэ налэ-нал,
Бой дьне шенбэ һһнэка щанда,
Һһнэк жи бой we тһһһ щэнг у қал.

Исафа т'эмьз ве қөр'на мэда
Һһндькэ, wэки дьли р'һһ'этбэ,
Һэрке п'ак буйа һэр тышт дьнеда,
Дьбэ бехэwти жь мэ дурк'эта.

1970

* * *

Тө иди һати?
Сэр ч'э'ва һати.
Ве т'асе вэхөн бой һатъна тэ.
Qör'на мә чэтын мәщала надэ,
Wэки эм, һэвал, зу р'асти һэв бен,
Һэвр'а динщ р'уенен дора т'эхте нен,
Жь һэв бьпърсын, к'и чава дьжи,
К'и буйэ хвэйе зар'е нэ'с у жир,
К'и қэ чь дькэ у we чь бькэ,
Qэ к'ийэ мэлүл у к'ийэ дэвк'эн?
Тэр'а чь бежым, һэвале дэлал,
Һақас пьрс һэнэ— чэтын у зэлал,
Кö, чь вэшерьм, сэр заре мьньн,
У эw пьрс т'ьме шабе дьхвэзын.
Qör'нэ һэвала жь һэв дур дьхэ—
Йэки дышинэ шэнуба бе хэм,
Йэки дышинэ шьмала чэтын,
Тэ һэw дит, нэмэ жь р'оһьлате тен,
Р'оавае тэр'а телеграмэк шанд.
У һэр щьһабэк, чава шэкьре қэнд,

Тэ'лайа р'оже жь һэв дурк'этыне
Ширьн дькэ у эм шанэ бой we.
Ле ве т'асе жи wэрэ эм һьлдын,
Эшца һэвалэ хwэйэ дур вэхөн.
Гэлэки шамэ, wэки тө һати,
Тө сэр ч'э'ве мьн, сэр сэра һати.

1971

* * *

Ке чь жи бежә,
Хәбәра ә'вда т'ьме дьрежә,
Ле ә'мыр кьнә.

Тө һеди-һеди ише хвә бькә,
Диwара дайнә, авайа чекә,
Пәрч'ә һазьркә, сола бьдьру,
Әрде р'әш р'акә, нан бьр'әшинә,
Бона мәрьва шабуне бинә,
Гәмийа чекә у р'ийа вәкә,
Дохтьрбә, дьле мәрьва сәкә,
Автое бажо у һәр'ә шиe дур—
Бой гьшка бьбә барә эшq у нур,
Фьр'на хвә дадә у нан бьпежә,
Дәwса гьлиe тә'л гөла бьр'ежә,
Чьqас дькари һа бьдә, бьдә,
К'е кө зә'ф дьдә, дәwләти дьбә.
У р'ожәке жи, һәрке бьхwәзи,
Дена хвә бьдә р'енга qәданди,
У төе бьбини, кө ә'мре кьнда
Тә чьqас тьшт кьр у чьqас тьшт да.
Кәс тәр'а набе:— Ло, дәwвәкьри.
We ә'сә бежьн:—Щан, дәствәкьри.

1971

* * *

Ах, хун шайира гөнэк'ар нэкын,
Һәрке әw щарна шашьн у нәнәq,
Шайир жи wэк wә бәни адәмь',
Әw жи нахwэзын, ле дьхальфьн.

Ле һәрке шайир р'асти шайирә,
Бона мәрьва әw т'ьме дьжи,
У әw хуна хwә дьлоп у дьлоп
Дьдә wә, кә хун т'ьме п'ак бьжин.

Әw дәрде гьшка—дьне у бәнда,
Дәрде кәлилка, дара у тәйра,
Дәрде бә're к'ур у ч'йае бьльнд
Нав дьле хwәда һа бәрәв дькә
У паше дьбе —әw дәрде мьньн.
У дьк'әwгьрә бона ван дәрда,
Шәва р'аназе һ'әтани сьба,
Дәрһақа дәрде хwәда кәр', лалә.

Милион тә'в һәнә дьле шайирда,
Милион гош һәнә дьлда бой ә'вда.

Ле дәрда зә'фтыр, башәркын жь мьн,
Шайыр һ'ыз дькә бһара шаһьл,
Көлилке бинхәш, дар у к'оле шин,
Чәме ләмә-ләм, бае жир у дин.
Әрде бәрәк'әт у ә'вре һ'әмлә,
К'әне т'ьфале, мәша қиз, бука,
К'ылама әшқе, к'өбарйа ьне,
Дәсте һ'ыз дькыи шөхөл—ә'мәле,
Бәрбанге сайи, эваре ә'дъл,
Ша дьбә бой ван, қәй бежи дьбе:
— Бьһер'ьн, дьне
Чь хвәшә,
Чь баш,
Wәки һун һәвр'а барьш бьн т'ьме
Ў жь ван гьшка һьлдын дәзәте.

* * *

У эш чу у чу,
У чьдас кӧ чу, һақаси дурк'эт,
Һақас быч'ук бу,
Паше бэр ч'э'ва эш лап мьна бу.
У һэр т'эне ма эш р'енга вала,
Кидәре дәwsа льнге ши мабун.
Дьһия мэзьнә у р'е гәләкьн,
Ле бой дьле де т'эне р'ек һәйә,
К'ижанер'а кӧ лаһе we чу шер',
Ле шунда нәһат.
У ч'э'ве ьне т'ьме сәр we р'е,
Һивиейә, wәки кӧр'е к'әнге бе.

1971

Т'ЭМИЕ ЭСКӘРЕ БЕ СӘР-БӘРАТ'Ә ӨНДАБУИИ

Һун т'ърба мьн нәгәр'ьн,
Нәгәр'ьн, һәвалә мьн,
Т'ърба мьн т'өнә.

Әз т'әви хвәлиә бумә,
Тәви бина we бумә
Т'ърба мьн т'өнә.

Һун заньн ль к'ө бумә,
Ньзаньн к'ө динщ бумә.
Т'ърба мьн т'өнә.

Р'абын, р'абын, нәһелып,
Wәки шәр'бә у мьрьн
У хәлайи бә.

Нәһелып, кә зар' қыр'бын,
Қиз бе һ'өб бын, жьн би бын,
Р'оже wә р'әш бын.

Бой э'мре хwэш, р'ожа гэш,
Мьqабьли э'wpe р'эш
Эм шер'да мьр'ьн.

Һун т'ьрба мьн нэгэр'ьн,
Нэгэр'ьн, дост, бьре мьн,
Т'ьрба мьн т'өнэ.

1969

* * *

Ньһа дора мьнэ? Дэ п'ак, эзе бежъм.
Шэве зьвьстане т'ьме жи дьрежън,
Бьра һэр кэс жь мэ тыштэки гьликэ,
Та мэ т'эсэлэбэ ишэв банг дькэ.
Дьбежън р'ожэке кӧр'эк һатэ дьне,
К'ӧбарийа баво бу у шабуна ьне.
Мина зар'е дьне ша дьбу у дьлист,
Гӧр'а баво дькър, ч'ир'оке де дьбист,
Мэк'т'эбе һии дьбу у бой қимэте р'ьнд
Шагьрте пешьи бу нав һ'эму зар'е гӧнд.
У сал мина п'еле аве һатън у чун,
У р'оке эв кӧр'ьк бу хортэки дэлал.
Чу шәһәрда һии бу у гӧнде хвэ биркър,
Биркър де-баве хвэ, һэвалэ хвэ эгън.
Шәһәрда хэбьти, бу мэрики э'йан,
Лэ ви т'ьре, вэки р'оже ви чун дэя.
Дэнгэ дафе т'ьме дурванэ, кӧ хвэш те,
У ви т'ьре, вэки бой ви вэт'эне де

Нэ эw щийэ, ль к'ö эw гэрэке бьжи,
Бьхэбьтэ бь дьл бона мьлэте хwэ.
У эw мэрьв р'абу у жь wэт'эн дурк'эт,
Чу wэлэте хэриб, дит гэлэк бэ'р у э'рд,
Тэви гэлэк мера wьра р'абу-р'унышт,
Гэлэк бажарада эwi р'еч'а хwэ ништ,
Дьл бе һ'öб бу, лэма дьле хwэ вэнэкьр.
У сал мина п'еле аве һатын у чун,
Та гьништын бэ'ра калбунейэ бенур.
У даре дьнеда эw мэрьв т'эне ма,
Бе ду у бе оцах, бе wэт'эн у һэвал,
Кэс т'өнэбу, wэки бе һэwара мерьк,
Доре т'ьжи мэрьв, ле эw т'эне, қьжьк.
У һатэ бира wi э'рд-wэт'эне wi дур,
У һатэ бира wi зар'отийа хwэш у нур,
Де-баве wi һатын бира wi we дэме,
Хушк у бьре дэлал, дөсте эшқ у хэме.
У эw мэрьв р'абу бэре хwэ да wэт'эн,
У wэт'эн лэзьм бу бона wi чава нан.
Һат гьништэ wэт'эн, бажар у гөнде хwэ,
Һат дина хwэ дае у зэндэгьрти ма.
Бей wi гөнд у бажар шен бунэ, гөл данэ,
Чава насе бэре һэр т'эне ч'йа манэ.
Хушк у бьре һ'элал дьлде wi калида
Нас нэкьрып бьре хwэйи һ'элал ида.
Р'унышт у гьрийа эw мэрьве дьнегэр'
У фькьри, чава эwi сэре хwэ хwэр,

У фькьри, вэки мэрыв бе мал, вэт'эн
Чьрас жи баш бьжи аг'ри ле дьбэ тэ'л.
Мевани ль мала хэлде һәмьн башэ,
Ле вэт'энда, мале дьһа хвэшэ.

1971

ЭРМЭНИСТАН

Әвләде тә гышк р'о һ'әбандьнә,
У тө жи буйи бәнгие таве,
У п'әнще р'ое хвә вәшартыңә
Нава ware тә у нава аве.

Дьжмын-нәйара сал у зәмана
Шур к'ышандьнә сәр тава ә'зиз,
Кө шәвәр'әшбә ч'йа у арана,
Кө бьсәқыр'ыи һ'әму дәнге зиз.

Һәр қөр'нәк бой тә буйә шур у көл
У р'еч'а хвә к'ур һыштийә сәр тә,
Ле диндара тә мина таве нур
Венәсиайә бәр дәрбе хәдәр.

Хвәстьнә, wәки наве тә ширьн
Р'убаре дьне бьдын һьлдане,
У п'ара тәбә һәр т'әне мьрьн,
У диндара тә қә нәе хане.

Ле ава про наве тә аза,
Миннани һәч'е Гьридаг'е кал,

Дьбьрьцэ бэр тава мэ т'эзэ,
Тава һ'эзкьри, чава дөр' у лал.

Эз чумэ ль бал аве тэ зэлал,
Ав к'энийаиэ жь дьле хвэ к'ур,
Һьлк'шийамэ сэр ч'йае тэ дэлал,
Ч'йа хэбэрданэ т'эви стэйре дур.

Гэлие тэ к'урда нурэ һэр дэра,
Меше тэ мьнр'а ч'ир'ока дьбен,
Зэви н'ел дьдын минани бэ'ра,
У хэрибе тэ иди шунда тен.

Тава тэ т'эзэ тиренща хвэ гэрм,
Чаваша р'амусан, бой тэ дышинэ,
Бь һ'эзар тэ'ма паиза тэ нэрм .
Нава баг'ада бэре хвэ тинэ.

Р'ее дур, незик ль бэр нэйара
Зуда гьргьнэ, тө гөлвэдьди,
Ньһа херхаз у дост тенэ вьра
У шанэ бона диндара зенди.

Тен тэ дьбиньн; наве тэ т'эзэ
Дьбьн дьгьһиньн чар қолбе дьне,
Дэ бьк'эн қорба, шэлате аза,
Һайастана мьн, эвлэда шешре.

1970

КОМИТАС

Ре чьқас чэтын у чьқас дурэ,
Ре жь қөр'на те, бе сэро-бьнэ,
Щарна һәw зани, кө wә'дә щурэ,
К'этийә нав дьл, хьлазбун т'өнэ.
Ле дьл дьстьре — бьриндар йан сах,
Шәw бой wi шәwэ, сьбә жи сьбә,
Дьли мэзьнэ у т'ьме тәйах
У баре wә'дә әw сәр хwә дьбә.
Чь бежи һәйә нав wi барида —
Һьзрәт у һесьр, к'әсәр у ахин,
Пьрискәк шабун, бә'ра көл-дәрда,
Море йазне, йазийа бь к'ин.
Нава к'ьлама шьмаә'та тәда
Әw гьшк тир бьбу, чава бәхте we,
У әw к'ьлам-дьл тә р'оке һьлда
У дьле хwәр'а дәрбазкьр ча мер.
У дьле тә жи мина шьмаә'те
Бьриндар бу у п'әр'ьти бе зар,
У тә әw к'ьлам, кө жь қөр'на те
Бь дьл-щә'д стьра бар дьнйа дьлсар.

Жь к'блама тэ у щьмаэ'та тэ
Эw дьня дьлсар зэндэгьрти ма,
Иро сэр н'эму р'енге дьня мэ
К'блама тэ хwэш дьстьрын, носта.

1969

СЭМЭД ВУРГУН

Релса
К'ылама хwэ дьстра
Дэрhэца р'ее дур,
Гонде ч'ук у мэзын
У ван шэhэре нур,
Кö гази мэ дькын.

Эз зэ'ф дэрэнг hatьм.
У эз сэкьнимэ,
Ньзам к'ода hэр'ьм.
Вагон сэдьр'инэ,
Вагон дьhеньжын
Бьн ишьца hива
Зэр у мэзын.

Жь вакзала нэнас,
Мина hиве, т'эне
Эз дэрк'этьм шэhэр,
Дэрк'этьм майдане.
Р'еви бэла бунэ.

Тамар — соҗаҗада
Һәр т'әне кәр'бунә
Нав мьтале хвәда.

У һәма ль вьра,
Мәйдана вакзале,
Нав хәләҗа дара,
У қәй бежи мале,
Шәва паизеда
Әз р'асти тә һатъм,
Тә сьлава хвә да,
Ша буйи бона мьн.

Чь башә, кө вьра,
Ль бәр дәре бажер,
Чава дост у бьра,
Бь сьлава бь хер
Тө мевана бь дьл
Қәбул дьки һәрр'о,
Шайире р'әһ' шаһьл,
Бьранге мьн мәзьн.

Тә хөшина мешә,
Мьтале ч'йае дур,
Р'енга, кө дьрежә,
Бәрбанге хвәш у нур,
Ләмә-ләма ч'әма,
Тә багәр у хөмам,

Р'õh'e wæt'әне хwә
Кърә шер у к'ылам.

Тõ заре щьмаә'те,
Тәрщмәчие дьла,
Бь гылие, кõ жь дьл те,
Тә пәсне wæt'ән да,
Тә бь дәнгәки зиз
Дәрһәқа мьразе
Щьмаә'та хwә ә'зиз,
Шайа веда стьра.

Тõ шәwьти бой we
Алава шерада,
Тә сõр'а дьле we
Нишани гьшка да,
Тариқа кәр' у лал,
Р'оже we тә'вхõдан
Бь заре тә дәлал
Р'õh' стәидьн, хәбәрдан.

Нәму щьмаә'т бой тә
Бунә дост у бьра,
У һәр маләк бой тә
Вәкьр т'әхт у сьфрә.
Тә р'о кьрә т'аса
Достийа щьмаә'та

Вәхвәр, кӧ әш дости
Бъжи һ'әта-һ'әта.

Шәвә, бажаре тә
Хәва шьринданә,
Дарьн дорбәре тә
У сәр тә ә'зманә.
Бәк'у шәва хвәшда
Бь ишьде хвәва
Тәви һиве, стәйра
Кәтийә һ'ощәте.

Чь башә, кӧ вьра
Ча лаһе щьмаә'те,
Мина дост у бьра,
Бәр гәрме у бәр бе
Тӧ мевана бь дьл
Қәбул дьки һәрр'о,
Шайире р'ӧһ шаһьл,
Сәмәд Вург'ун.

1970

* * *

Р'еда се мэр'в т'эвайи дьч'н
У нава ванда эз хвэ дьбиньм.
Р'еда се мэр'в т'эвайи дьч'н —
Иэк зар'э, йэк хорт, йэк кале г'ран.
Р'еда эз дьч'м...

1970

ШӘВЕ МЫН

Гәло шәва хwәш хәва мын нинә?
Ньшйарбун нинә гәло р'ож бой мын?
Шәв чьма хәва мын дьр'эвинә
У мина стәйра эзи бехәwьм?
Гәр т'әне бой тә, дьня мын дәлал,
Чьмки дьтьрсьм, wәки дьле р'әш
Шәвәкә тә'ри, шәва кәр' у лал,
Мина мәрье сәwdасәр, сәрхwәш,
Дәсте хwә қьлер сәр тә бьльндкьн.

Чь тыште хьраб ә'мьрда дькьн,
Шәве р'әш дькьн.

1969

Р'Е

1

Эмьрда h'эзар-h'эзар р'е һэнэ,
Р'е һэнэ, wэки бе сэро-бьньн,
Р'е һэнэ, wэки ч'йада щан дьдьн,
Бэр дэве бэ'ре безар дьмьрн.

Мэрьв сэр we р'е хwэр'а тен-дьчн,
Һэр кэс к'лама р'енга хwэ дьстре.
Хwэзьл ван, кō бь р'енга хwэ дьчн
У пэй ванар'а дьминэ эw р'е,
Р'йа нав-намусе бона мэрьвае.

2

Щарэке щара
Мьн пьрс да йэки:
— Тō к'ōда дьчи?
— Кōда р'е бьбэ.

Вэй ль ви э'вди
У ви мьлэти,
Вэки нъзанэ
Эв к'ода дьчэ.

1969

ГӨЛЛӨ

Эв шэв, эв шэв чь дьхвэзэ,
Чьма наһелэ эз р'азем?

...Иро мэрвэк ч'э'лкьрын.
Бэрф дьбари. Чил-қэрқаш бу.
Иро мэрвэк ч'э'лкьрын,
Кө вэхта шер',
Р'ожэкэ вэк р'ожа иро—
Чил у қэрқаш,
Жь гөлла дьжмын к'эт сэр бэрфе.
Синге вида эв гөллэ ма,
Гөлла дьжмын.
Эви гөллэ у эша we
Бэр дьле хвэ ани гиһанд
Та ван р'оже зьвьстане.
Гөллэ щинаре мын дэлал
Дэшта шер'да һнге нэкөшт,
Ма, кө ньһа ви бькөжэ,
Вэхта э'мыр
Һақас ширьнэ у хвэшэ.

Ле дьбежын, wэки эw шэр'
Зуда, зуда хьлаз буйэ?

Эв шэв, эв шэв чь дьхwазэ,
Чьма наһелэ эз р'азем? .

1972

ДӢА ДАЙКА КӢРМАНШ

Һәрр'о, һәр сьбә
Дае р'адьбә
У дӢа дькә:
— Р'әбе аләме,
Мьразе һ'әвте у дӢ мьләта
Дьнеда бькә,
Мьразе хәриб, беч'ара бькә,
Мьразе дәр у щинара бькә,
Тәк паше вәрә тӢ һәшара мьн
У әшләде мьн,
У мьразе мьн,
КӢр'е мьн бькә...

Де буйә дайка
Һәму мьләта,
Һәму хәриба,
У т'әк де занә дәрд у кӢле ван,
Вәки хвә биркә,
Бой ван дӢакә.

1966

ДЪННА НА ДЪЖИ

Дьбен, wэки ав
Дьк'ышьн у дьчын
У шунда наен.
Ле бьнпер'—эw ав
Бйэ хэwна қэрқаш,
Дьбарэ назьк
Сэр ви э'рде р'эш.

Дьня на дьжи,
Чь кари бежи.

1972

МАШИНЕДА

У эв гонд дьр'эвын, дьр'эвын дар у к'ол,
Дьр'эвын ч'йае дур, дьр'эвэ тэ'ва сор,
Дьр'эвын ч'эм у гол у лэглэге йэкльнг,
Дьр'эвын т'эви ван э'wре дур у бьльнд,
Дьр'эвын р'оже мэ у w'дэ дьр'эвэ,
Нэр салэк кэр' у лал чава бьр дьк'эвэ
Жь we дара э'мре мэ, кō һақас кем дьжи,
Wэки бона w'дэ qэ набэ дэмэк жи.
Машина мэ дьчэ, машина э'мре мэ
У р'еда шэв у р'о эw w'дэ дьбьр'э,
Нэта кō бьгьһижэ сэкьна мьрьне.

1971

ДЭРБ

Дьбен бруска р'эш жи һэйэ,
Бьруск нэ херхазэ.
Ле дэрба бебэхта
Дьһа р'эшэ.

1969

Мэрьв дьмьрын,
Һэр кэс бь щур'е хвэ дьмьрә.
У эз нъзаньм
Ве деме к'е чь тинэ бира хвэ,
Ле тыштки заньм,
Һэр кэс бь щур'е хвэ дьмьрә.
У мьрын, һылбэт,
Бона т'о к'эси шабуне найнә,
Әw нә дә'wэтә.
Мьрына мэрьв
Wэк ә'мре вийә.
Ке ә'мре хвәда
Мэрики гьран, дәстә'мәл буйә,
Бона мэрьва буйә дост, бьра,
Һеса дьмьрә,
Ле мэрьве п'уч'
Рожа хвэ пашьн, пәсьнандьне,
Тәрка хәйсәте хвэ бәре надә,
У әw һәw занә
Кө дьняа р'оньк we weран бьбә,

Wэки ду шир'а т'õ тышт наминэ.
Лэма жи, бьра,
Хьр'эхьр' же те.

Мэрьв дьмьрын,
Һэр кэс бь щур'е хвэ дьмьрэ.

1970

* * *

Эм шәһ'иде дәменә.
У бона we әм к'енә?
Чә'ва быгрә у вәкә
У бой тә т'ьме йәкә —
Әw дәм һәйә, йан т'өнә.
Ле дәм т'ьме чава шур
Сәр ә'мре мә, ә'мре нур
Дарда буйә бь сала,
Wәки р'оке кәр' у лал
Әмьр бькә мәйт'е сар.

Эм шәһ'иде дәменә.

1970

Дыйна мэ иро һаҗас ч'ук буйә,
Вәхта кө щики йәки дькөжын,
Әз нә'лина ви мерьки дьбһем,
Йан җир'ина ви.
Вәхта дьхвәзъм һәр'ъм һәваре
У ви хьлазкъм,
Һаҗаси мәзън дьбә әв дьне,
Әв мерьк һаҗас дури мьн дьбә,
Вәки нькаръм һәр'ъм һәваре.

1971

К'ЕР

Ле дьнһер'и, к'ерә.
Эw к'ер бона чийә?
Пе we нан бър'инә,
У р'уне зәр пе we
Фасал нен хьстьнә.
У к'ер бона мәрвь
Буйә дост у һәвал,
Комәкдара һ'әлал.
Ле иро дәwса we,
Кө хуна зәвәша
Эшq у ша бър'ежә,
Хуна мәрьва р'ет.
У хуна сор, зенди
Р'әш буйә сәр к'ере,
Чьмки р'әш бу ә'мре
Хортәки че.
У к'ер бәр тә'ва гәш
Буйә ньфьр'а р'әш.

1971

* * *

Щарна дьхвэзи
Сэре хвэ һьлди
У т'эркэсэри дьһйае бьби
У бирки, wэки дьнеда һэнэ
Синор у дэwлэт,
Кин у фэсади,
Шэр', дьжмьнайи.

1971

* * *

Мэрьв нъзанэ, кӧ иро, събе,
Мәһәке шунда,
Саләке шунда
Уе чь бе, чь бе сәре ви фәқир.

Һәрке заньбә,
Әмре бона ви
Мина хвәрһна
Бе хве, бе тә'мбә.

1971

* * *

Гьнэк паши мьн дьбежьн:— Кэр'о.
Р'астә, эз гөһда зуда гьраньм,
Ле чь лазьмә вәки эз һәрр'о
Бона ви бәхти газьне хвәбькьм.
Дьжим, ша дьбьм у дьхәбьтьм,
Щарна һерс дьбьм, дьгьрим дьзика,
У дьле хвәда эз дьп'әр'ьтьм
Тәви гәләка у бона гьшка.
Ле вай ль вана, кō нава мәда
Бь дьл у бь р'өһ' кәр'ьн шәв у р'ож
Ве қөр'на чәтьн у нәр'ьһ'әтда,
Дьһйа п'әр'ьти, дьһйа бь хәмда.

1971

КЪЛАМ

Кълам р'ешийә, т'әви мәрва
Дьчә дьгәр'ә әв вәлат-вәлат,
Дьпивә р'ийа, бә'ра, дәлава,
Р'оке шабунә, р'оке жи һ'срәт.

Дьчә дьгәр'ә әв вәлат-вәлат,
Һьнәка хвәш те, һьнәка жи на,
Боиа we т'өнә мьрн у щәлат,
Чьмки дитийә щә'ньмә, щьнәт.

Хәрибида мәрв дьмьрә,
Ле к'ылам дьжи сәр һ'әзар лева,
Чьмки к'ока we нә кӧ дәрванә,
Ле вәт'әнданә, ә'рде де-бава.

1971

QƏDЬP

На, эз нахвэзьм
Нэ ви нане тэ,
Нэ ава тэ сар,
Нэ гьлие ширьн.

Тө қәдыре мәрвь
Ви чахи бьгьрә,
Вәхта әв һәла
Бе навә, садә,
Вәхта әв һәла
Сәре р'еданә,
Вәхта к'ара тә
Жь ви қә т'өнә.

Тө гөһ бьдә ви
Әв чава дьжи
Бьпьрсә, чьма
Щарна мәлулә,
Әв чь шьк, эшә,
Вәки дьле ви

Дьп'эр'ьтиньн,
Наһельн р'азе.

Ви чахи тō ви
Бьбэ мала хвэ,
Вэхта, кō wir'а
К'омэк лазьмэ,
Вэхта гьлики
Бь дьл у бь щан
Дькарэ һьлдэ
Хэма ви гьран.

На, эз нахвэзъм
Нэ ви нане тэ,
Нэ ава тэ сар,
Нэ гьлие ширьн.

1972

МЬРЬНА МУРИЕ

Р'эх р'е кэч'кэк хвэр'а р'удьне,
Дьбинэ мурик һ'ышк буйэ э'рде,
Хвэлие сэре хвэ дькэ у дьгъри,
Мури мьрийэ, чава нэгъри?
Qъжкэк вьра дьпърсэ жь we:
— Тö чьма дьгъри, кэч'е, дэлалe.
— Эзэ кэзи кöр', хвэли сэре мьн,
Нэ мур-мури мьрийэ.

Qъжк жи дьбе:
— Эз жи п'эр'wэшин.

Qъжка п'эр'wэшин.
Кэч'ка кэзикöр',
Хвэли сэре we,
Нэ мур-мури мьрийэ.

Дар жи we дэме:
— Хушке, qъжкe,
Чьма п'эр'wэшин.

Qъжък дьбеже:
— Эзэ п'эр'wэшин.
Кэч'ка кэзикӧр',
Хwэли сэре we,
Нэ мур-мури мьрийэ.

Дар жи дьбежэ:
Эз жи бэлгwэшин.

Дара бэлгwэшин,
Qъжька п'эр'wэшин,
Кэч'ка кэзикӧр',
Хwэли сэре we,
Нэ мур-мури мьрийэ.

Чэм жи we дэме:
— Даре, һэй, даре,
Чьма бэлгwэшин?

Дар щабе дьде:
— Эзэ бэлгwэшин,
Qъжка п'эр'wэшин,
Кэч'ка кэзикӧр',
Хwэли сэре we,
Нэ мур-мури мьрийэ.

Чэм жи дьбежэ:
— Эз жи ав бь хун.

Чәме ав бь хун,
Дара бәлгвәшин,
Qьжка п'әр'wәшин,
Кәч'ка кәзикөр',
Хвәли сәре we,
Нә мур-мури мьрийә.

Ба гөһ дьдә ван:
— На набә, qөрбаи,—
Дьбежә у ләз
Пьф дькә сәр ван,—
— Рабьн шөхөлкьн,
Бәсә хәбәрдын,
Мури we һане
Гьшк дьхәбьтн.

ЩАРНА МЫН ТЪРЕ

Щарна мын тЪре, вэки эз бамэ,
Вэк һэспе бе гэм чолада мамэ,
Щарна мын тЪре, вэки эз авьм,
Вэки эз һэла щэва бе навьм,
Вэки шелумэ у р'енга хвэда
Эз мына дьбьм бьне э'рдеда
У паше щики нэнас у һеса
Дэртем р'уе э'рде эз зэлал у сар,
Хвэр'а ша дьбьм, дьстьрем бе хэм,
Дьк'ышьм, дьчьм у дьбьмэ ч'эм.
Щарна мын тЪре, вэки эз дарьм,
Бьн п'энце р'ое кэвьр, зьнарьм.
Щарна чоледа кёлилка назьм,
У эз дьхвэзьм,
Вэки қизэкэ дэлал, дьлэвин
Жь бина мын хвэш, сэрхвэшбэ у дин.
Щарна гиһамэ,
Щарна авйа сэр ви гиһайимэ,

У тэ'ва шьрин, вэхта г'и дьбэ,
Бь п'энще хвэва те мьн вэдьхвэ.
Щарна эз нурьм,
У стэйра дурьм,
Щарна бьрускьм, барана гөр'ьм,
Щарна эварьм, э'дъл дьмьрьм,
Щарна эз дэсте дайка э'зизьм,
П'ор'е эвлэде ч'укр'а дьлизьм,
Эз р'амусаньм, алава вемэ,
Сэр леве хортьм, йане қиземэ,
У хенжь леве хашхашки, щаһьл
Дьшэшьтиньм эз щэгэр у дьл.
Щарна һесрьм, һесра демэ
У йа бавемэ—шэрмок у тьма.
Тө мьн нэгэр'э т'ө щйа, т'ө вэхта,
Эз т'эви тэмэ у к'елэка тэ.

1967

ШӘМС

Қәрәбәрбанге,
Вәхта тō зани, кō шәв дьмьрә,
Ле һәла дьжи,
Вәхта хәw гәләк, гәләк ширьнә,
Вәк р'амусана пешьн у дьреж,
Әз жь мал дәртем,
Әз жь гōнд дәртем
У дьчьм бәрбь т'әпе феза гōнд.
Ча әwләде шәмс,
Мина пешие хwә
Бәре хwә дьдьм р'оһьлата безар.
У нав кәр'буна қәрәбәрбанге
Әз дьбһем чава дьлем давежә,
Дьле мьн дьжи,
Мина ве дәма бь һ'әзар сөр'а,
Вәки бь қөр'на
Дьһа мәйә кәван жь мә вәдьшерә.
Әз сәкьнимә,
Һивһа р'оемә.
У р'оһьлат аwа we сафи дьбә,

Эзман р'энге хwэ дьгöһезэ һеди
У бэрэ-бэрэ
Вьр һэр тышт дьжи,
Һышйар дьбэ жь хэwa һынгори,
У wa р'о дэрте,
Бэре р'адмусэ сэре спындара,
Ча бав р'адмуса э'ниа зар'а хwэ,
У ньшкева эw ишыqa хwэ зер'
Дьр'ежэ сэр гöнд
Сэр мерг-чимана, сэр баг' у баг'ча,
У дорбэре мын
Дьбэ алава шин, дьбьрьqа.
Бой мын we дэме
Шэмс дьбэ хöде,
Дьбэ хwэйи у хöдапе дьне.

* * *

Шэв сйа тэ'вейэ,
Эз т'ьме бьн сйа веда р'адьзем,
Чьқас жи эw шэв р'эшбэ у тэ'ри.
У бона шэва эз ащыз нэбьм,
Һьнэки шабьм
У диндара we қизе бьбиньм,
Кө же һ'ыз дькьм,
Бь сэри һиве
Эw ишьде хwэ бой мын дышина.

Бьн сйа тэ'веда—
Пашла шэведа—
Һөба адэма ширьнэ дьһа.
Бьн сйа тэ'веда—
Пашла шэведа—
Дөхөльқьн эw ч'ир'ок, мьсьлэ'т,
Кө мә дьбьнэ we дьһа р'оньк,
Кө р'о дьдэ мә.

Бадэ нинэ, кө wэхта сонд дьхөн,
Эм дьбежьн:—Шэмс.

1971

Ч'ИАЕ К'ОРДСТАНЕ

Эз вьра дьжим, к'идэре кō ч'йа
Гэвр'а бь қōр'на мьслэ'т дькьн,
К'идэре кō пар зьнар һьлшийа
У р'йа ч'ем гōнаст, һерса ч'ем р'акьр,
К'идэре, кō ч'эм шэв у р'о бе шэрм
Дэрһэда хвэда дькэ қужэ-қуж,
К'идэре, кō бэрф баһаре бэр шэмс
Шабуна дьгьри нав зьнаре туж,
Ль к'ō тэ т'ьре, вэки шьвэр'е
Иза мэрэки тэр'а нэнасэ,
К'идэре щарна банга эваре
Мьжа р'энге шир бой ч'йа льбасэ.
Ль к'ō зьраве вана дьқэтэ,
К'е кō э'мре хвэ шэһэрда һ'эланд.
Лаве ван ч'йар'а эв ши щьнэтэ,
Гэч' дьһеньжьн мина шэкре қэнд,
К'идэре мэрвь т'ьме щаһьлэ,
Гьранэ мина һелане бе зар,
К'идэре һэва дэрмане дьлэ,
Ль к'ō шэрбэтэ ава кание сар.

Эз ыра дьжим, к'идэре б'руск
Бь һерс дышкенэ шуре хвэ т'ьме.
К'идэре э'зман шэв у р'ож ча хушк
Ч'йа һ'эмеэ дькэ нава с'өр'-сэрме.
У ч'йае б'льнд бой м'ьн с'ьт'ар'ьн,
Бой м'ьн м'эрт'альн пешбэри нэйар,
К'ода жи һэр'ьн, д'ьне б'ьгэр'ьн,
Т'о щ'йа наби'ньн ч'йае һа к'обар.

ХЭВНА ХВЭЛИЕ

Паиз хэмле хвэ йэк-йэк давежэ,
Вэк бука т'эзэ пэй дэ'ватер'а.
Хвэли динщ дьбэ у дьһеньжэ,
Мина кэвание пэй хэбатер'а.
Хвэли вэстйайэ у тамар дешьн.
Жь бьһара хвэш, һавина бехэв
Эв хэбьтийэ та бэре пашьн,
Ньһа динщ дьбэ, һеса дьбэ эв.
Шэва хвэлие ве незик дьбэ,
Эве бьк'эвэ хэва хвэ шьрин,
Ве льһ'ефа чил бьк'ьшинэ сэр хвэ
У һ'ьшйар набэ та бьһара шин.
У эве хвэр'а хэвна бьбинэ,
Вэки зьвьстан дьчэ, те бьһар,
Кō жь р'амусана тэ'вейэ пешьн
Эв һ'эмлэ дьбэ ча бука дэлал,
Кō эвлэде ве-кōлилк у гиһа,
Диса дьк'эньн ль ч'йа у дэшта,
Диса эв дьбһе к'алина мийа,
Кō гази бэрхе хвэ дькьн дьлша.

Ньһа паизэ, паиза дэрэнг,
Фьр'инэ р'эфе вэрдэка, қаза,
Дэшт у ч'йа наен т'ө һ'ьс у т'ө дэнг,
Хвэли к'аре хвэ дькэ кӧ р'азе.

1968

ДЭСТ

Гэла шаһьльн,
Зьрав у тэр'ьн, ча қамуше шин
Кө бэр бае жир нэрм дькьн хьшин,
У дэ'wөта ван бь һ'эзар дэнги
Те бэр ч'э'ве ван,
У һ'өба дьла
Гэла һе гежэ, wэк ч'эме ч'ийа.
Wa нура сьбе
Шэwқа хwэ дайэ щот сурэте we,
Шэве паизе
Хwэ вэшартьнэ һэрдө ч'э'вада,
Дина хwэ быде
У те мьнаби нав ван шэвада.
Хорт өса дьчэ,
Кө тө һэw зани дьне данэ wi,
У дьне бой wi
Бэдэwэ мина доста назани.

Гөнд сэqьр'ийэ,
Гөнд хэwр'а чуйэ. Дэрва тэ'рийэ.

Дэсте ван һарда,
Кõ вастианә, динщ дьбьн ида.
Жь дәсте we чил һе бина шир те,
Ле жь дәсте wi бина хвәлие.

1967

ШӘВА БЕХӘW

Ниве пе сие сәр әрде
Нәрм шыкыле спыдаре к'ышанд.
Әw к'ейә жь мале дәрте?
Чир'ока шәвейә? Ке шанд?

Хәwнеда сә кьрә ә'wтин,
Ә'рқа дур бьрьқи ча шур,
Ньзам к'е бь дәсте мьт'ин
Әз бьрьм дьнякә лап дур.

Әв чь һ'әwалә, чь бә'сә,
К'ода чум? Гәло әw эзьм...
Дә р'азе, дә бәсә, бәсә,
Чир'оке шәва хwәш зә'фьн.

1971

БАВ У КӨР'

Эз заньм, көр'е баве хвэ чемэ,
Эз заньм, чи мьн һэйэ, чь кемэ.
Чь кө э'мьрда дьле мьнданэ,
Сэр заре мьнэ, дьжмьн жи занэ.

Баво бь гьляа ширэт нэдькыр,
Дьхэбьти у шөхөле хвэ дькыр,
Чьмки заньбу, вэки т'ө ширэт
К'омэке надэ мэрыве бехирэт.

Дэнгбеж бу, дьстра, к'эне ви нур бу,
Дьлсаг' бу, һэ'лал, жь фэна дур бу,
Чь дьда дэвсе тьштэк нэдхаст,
Һьз дькыр гьли у кьрыне р'аст.

Бой мьн к'этеба э'мьр бу бь хвэ,
У мьн эв к'этеб бь дьл-щан дьхвэнд.
Чь эви да мьн, эз же р'азнмэ,
У шамэ, вэки эз көр'е вимэ.

1971

* * *

Һәрр'о эваре,
Бәри р'азане
Сәр сәре дара спьндарейә шәнг
Ча мәрве мале
Жь сәре бьһаре
Лал дьч'урьсә стәйрәкә қәшәнг.

Һәрр'о эваре,
Бәри р'азане
Стәйр ч'ироке хвә бой мьн дьбежә,
У әз чава зар'
Бь һ'әвас, бе зар
Дьбһем ч'ир'оке ә'ршайә һежа.

Һәрр'о мьн т'ьре,
Wәки әз т'ьме
Нава стәйре дур у гәшда мамә.
Дьбә ч'ә'ве мьн
Һәма әw стәйрын,
Кө сәр диндара мьн иро манә.

1971

* * *

Эз ч'э'ве хвэ дьгьрѣм у дьбинѣм...

Ч'йае бьлнд у дур. Гола зэлал.
Бьне we голеда канинге сар.
Бьк'эвэ we голе, хвэ авехэ,
Һэрке т'иби, жь голе аве вэхвэ.
Һьнки веда бэрфа чил у қэрқаш,
Ле дора тэ һэва т'эмьз, бинхвэш,
Э'зман һақас ньмьз у незикэ,
Дьхвэзи, зьке ви тѳ т'имаркэ.
Ле тэ'в чьқас хвэшэ, чьқас дэлал,
We гази мьн дькэ, эз нэчмэ бал?
Чь гэрмэ бажерда, қэ һ'ал нэма.
Қира соқақе ви кэр' дьһ'элэ.

1971

ТЭ'В

Тэ'ва ширьн.
Һәр дэҗәке
Тэви мьнә...

Ах, эз заньм те ве дәме
Мьнр'а бежи:
— Ле сөр'-сәрме,
Зьвьстане,
Вәхта ә'рде нәмьр-нәжи
Сәҗьр'ийә,
Вәхта ч'ә'ве ә'змане шин
Бь ә'wрава гьреданә,
Әw тэ'в к'ойә?

Заньм, заиьм эз фәне тә,
Ле тэ'в т'ьме, һәр дэҗәке
Тэви мьнә.

Зьвьстане сева дьхōм,
Ава сева хуна вейә

У сев бь хвэ
Мина тэ'ве гьловэр'э.
Бь хвэ тэ'вэ,
Чьмки теда э'мыр дьжи...

Тэ'ма тэ'ве нан дьдэ мьн,
Нане, кө эз һэрр'о дьхөм.
Гэрма тэ'ве к'ьнщ дьдэ мьн.
К'ьнще һэрр'о эз хвэдькьм.

Тэ'вэ, вэки зьвьстане
Финщана мьн т'ьжи дькэ
Бь шэрав-худана хвэва,
Вэки вэхта сөр у сэрме
Дора т'эхтэ нав һэвала
Эшқа вейэ э'зиз вэхөм.

Тө сэре хвэ нэх'эжинэ,
Нэбэ мина we тэйрэде,
Кө сэре хвэ
Бьн п'эр'эки хвэ вэдьшерэ
У һэw занэ,
Кө т'ө тыштэк доре т'өнэ.

Ка дэқэке тө гөһе хвэ
Бьдэ, ай, вьр,
Сэр синге мьн,
Тө дьбһейи?

Зани чийэ?
Тө дьбежи, wәки дьлэ?
На, әw тә'вә,
Тә'ва бьч'ук синге мьнда.

Зьвьстане соба мьнда
Дар дышхөльн,
Әw дар тә'ве гинаидьнә
Хут бона мьн-әwләде хwә,
Wәки бьжим, сәрма нәкьм,
Нәтани кә әw шунда те.

Тө дьбини?
Тә'ва ширьн һәр дәqәке
Тәви мьнә
У т'әви тә...

1971

Р'уе мьн иди съпи дьбэ,
Эз к'этьмэ паиза хвэ,
Дэвса авие нэр събэ,
Qыр'авэ нав баг'е мьнда.

Бьһара мьн, һавина мьн
Бөһөринэ, нди чунэ,
Паизэ у баг' бэр дьдын,
У ньһа жи дора мьнэ.

Мьн зэ'ф һьлда жь ви э'мри,
Гэлэка гэлэк тышт да мьн,
Гэлэка жи да мьн т'эми—
Бой щьмаэ'те бьжим нэрт'ьм.

Иди съпи дьбэ р'уе мьн,
Эз к'этьмэ паиза хвэ,
Э'мре хвэда р'ур'эш нэбьм,
Бьра р'успибьм эз ньһа.

1971

Витина шанә,
Эв ч'эвик иро нэвр'а чь дьбен?
Дар чьма шанә
Бэр н'энәке бе?
Эз иро чьма
Һақас бәшәрхвәш, һақас бехәмьм,
У эв ч'эм чьма
Мьн н'әмез дькә мина доста мьн?

Һун һе ньзаньн?
Ахьр эв э'мьр
Гәләки хвәшә.

1171

Ч'ЕЛӘКА СТӘWR

Әз чоле р'асти ч'еләке һатъм,
Челәкәкә стәwr, жь һәвала дур.
Дьне ша дьбу, тә'в чава хатун
Бой бәнда дышанд р'өһ'е хвәйи нур.

Һәзар р'әнг һәбу чарнькале мьн,
Ава ч'ем қьса бәрфа ч'йа дькьр,
Әзман чь шин бу у бе сәробьн,
У чь хвәш дьстра суравелке вьр.

Ве дьня хвәшда, бьн ә'змане шин
Ве дәме чьқас мәлул бу ч'еләк,
Қәй бежи әве бе зар у бе к'ин
Дәрде хвә дьщут т'әне, бек'омәк.

1971

* * *

Бьч'ука мьн, дэ тө вэрэ, дэ тө вэрэ.
Эмре хвэва эз мэзьным, дьли зар'э,
Вэрэ хэвр'а эм бьлизьн у дэмэке
Бехэмтийа хвэ бьдэ мьн тө шарэке.

Эз к'этьмэ нав мэзьна у эв мэзьн,
Вэхта ча зар' хэбэр дьдьм, фэ'м накьн мьн.
Вэхта дьне эз дьнер'ьм бь ч'э'ве вэ,
Мьнр'а дьбен:— Мик'аеле Рэшид зар'э.

Эз мина вэ пьрса дьдьм: “Чьма, чьма,..
Щарна щаба мьн қэ надьн мэрве тьма,
У хэв зани ве дьнеда э'мре мэда
Тө тыштэки э'щерб т'өнэ бой ван бэнда.

Бьч'ука мьн, дэ тө вэрэ, дэ тө вэрэ,
Эмре хвэва эз мэзьным, дьли зар'э,
Вэрэ хэвр'а эм бьлизьн, хэвр'а шабьн,
Вэки дьне дьса зар'бэ бой дьле мьн.

1971

БАЖАРЕ МЫН

Тө ми чахи вэрэ,
Вэхта бажаре мын т'эзэ н'ыйар дьбэ,
Вэхта к'эне ми т'эмьзэ ча сьбэ,
Вэхта бае неньк бина дар у гōла
Бэла дькэ н'эму соҕаҕа, майдана,
Вэхта бажаре мын ным шаһьлэ, ным гэш,
У мэрв дьхвэээ вэхвэ һэва ми хвэш.

Роже бажаре мын дьхэбьтэ ида,
Заводада бина худане те жь ми,
У ҕира соҕаҕа н'эмеза тэ'веда
Нэрм дьбэ, қэй бежи дьхэр'ьқэ ида.

Тө эвара вэрэ, вэхта бажаре мын
Пе бе зьһа дькэ худана э'нйа хвэ,
Вэхта һеса дьбэ, ша дьбэ, дьк'энэ,
Бэр чар қōлбе дьне п'энцэра вэдькэ.
Һэр мэрвэк, вэки жь щики дьн те вьр.
Меване э'зизэ бона бажаре мын.
Ч'ир'оке р'оһьлате эве тэр'а бежэ

У we тэр'а бьстре к'ыламе хвэ нежа,
We тэ бьбэ к'учэ-к'учэ бьгэр'инэ,
We тэр'а стэйре гэш э'змин жорда бинэ,
У финщана qawe бь бина р'оһьлате,
Кō жь легенда те,
Әwe данэ бэр тэ,
Бь дьл мьсьлэ'ткэ.
Һәрке тэ хвэш наен р'энге р'оһьлата мэ,
Әwe р'абэ бае дьне бой тэ гэмкэ,
We бежэ:— к'эрэмкэ,
Чь тэ хвэш те, чь на, хвэр'а бьбьжерэ,
Һэр т'эне нэбежи, эз ащьз бум вьра.
Бажаре мьн мина р'оһьлате гьранэ,
Мина р'ожа иро сьвькэ у жирэ,
Щаһьлэ ча сьбэ,
Назьк чава эвар.

Тō сьбе зу вэрэ,
Иан эваре вэрэ бажаре мьн.

* * *

Ниве ишэв жь п'энщэре
Дьзикава мьн ньһер'и,
К'а чь дькьм һаҥас дэрэнг,
Wэхта р'азайэ эв шәһэр.

— Чьма мәлули, һива мьн,
Чьма ӧса wәстһайи,
Дьбә дәрде хwә бежи мьн,
Дьбә к'омәке бьдъм тә?

Ниве шаба мьн qә нәда,
Нәгот, чьма мәлулэ эw,
Һәр т'әне пе п'ьлте э'wьра
Диндара хwә we дәме гьрт.

Дә тӧ wәрэ у бьпьрсә,
Qә нахwэзын шабе бьдьн.

1971

* * *

Бэрэварэ.
Фър'ьнда мэ
Бэре хвэ дайэ щэнубе,
Лэз дьфър'э.
Алик р'ойэ, алик һивэ,
Р'йа мэ орт'а ванр'а дьчэ.
Ле ве дэме
Бьн фър'ьнде
Кэрие э'вра нэрм дьч'ерьн.
Бьн ван э'вра
Эз ньзаньм—
Бэстын йан ч'йа,
Ле р'ьнд заньм
Эрде мьнэ, вэлате мьн,
Фър'ьндеда бь дьле хвэ
Эз дэнге ви э'зиз дьбнем.

Чьқас э'рде тō бьқэти,
Эрд диса гази тэ дькэ.

1970

* * *

Дьхвэзи һэвалби, һэвале дэрдабэ,
Һэвале шабуне у т'асе зэ'ф һэнэ.
Дьтърсьм жь вана, кӧ һэвалын съба,
Ле эваре дэрэнг иза ван жи т'ӧнэ.
Һәрке тӧ р'ожа р'эш к'омәке нәди мьн,
Гьлие хвәш нәбежә бона мьн тӧ ньһа,
Qэзйа те пешйа мьн, ле һэвал дьр'эвьн,
Әw һэвал дьжмьна хьрабтьрын дьһа.

1971

* * *

Дәр бһаре кӧр'әки бһч'ук
Дарәк ани у һ'әwшеда ньканд,
У чу ав ани пе ә'лбәкә ч'ук,
У әw дара ч'ук wi фәсал авда.
Ле дайка гәдә дена хwә дьде
У дьле хwәда кәр' дӧа дькә:
— Р'әбе аләме, к'омәке бьде,
Пе р'ое, ава ве даре шинкә,
Wәки кӧр'е мьн ч'уктийа хwәда
Жь qәwәта хwә мьрим баwаркә.

1970

ДАР

Дара т'эне, р'эш. Мэлултийа р'эш.
У дар ч'ьцьле хвэ, ч'ьцьл-дэсте хва
Дьрежкьрйэ бэр э'змане безар,
Же р'эща дькэ, кӧ эв бона we
Р'ое бышинэ.

Чарнькале we бэрфа чил-қэрқаш,
У сэр бэрфа чил мэлултийа р'эш.
Ахьр дар вьра хьшина шин бу;
Шэрава р'ое вьра вэдьхар
У сэрхвэш дьбу.

Тӧ т'опа дьне, зу бьфьтьлэ,
Тӧ бона даре зу р'ое бинэ,
Кӧ эв р'эщ нибэ мина жьна би,
Кӧ ве бэстеда хьшина ве шин
Шабэ у бьжи.

1970

* * *

Тэ'ве шан, иро тō вэстийи,
Тэ'ве шан, һэр'э хвэр'а һесаба
Жь тэ р'азийэ э'змане сайи,
Жь тэ р'азинэ эвар у сьба.
Жь тэ р'азинэ сьмьле геньм,
Wэки зэр бунэ жь р'амусана тэ,
Эв баг'е бинхвэш, эз мьрим заньм,
Бь бәре хвәва пәсне тэ дьдә.
Бь гәрма тэ'ве әрд һ'әмлә дьбә,
Паше дьк'әнә бь һ'эзар р'әнги,
Бәндә, тәйрәдә, к'езьк у дә'бә
Сәр тэ, тә'ва мьн, һа бунэ бәнги.
Чоле әк'ынчи жь ә'нйа хвә қәмәр
Худана тэ шор' нәрм пақыш дькә,
Ле кале зәмин бәр тәндурә тә
Һәстунге хвә пир бе зар гәрм дькә.
Жь бина тэ гәрм һәр тышт вьр дьжи,
Чйа аза дьбьн зиндана бәрфе,
Жь щер'е ә'wра тō дьр'ежини
Баранәкә хвәш сәр синге әрде.

Тэ'ве щан, иро 'тö вэстайи,
Тэ бой мэ иро һақас худан р'ет,
Һәр'э һесаба, чь щнда майи,
Тэ'ва мьн ширьн, дә ма хатре тэ.

1970

Пыш ван спындара
Ро дьчэ ава.
Мнна п'алэнге,
Кõ хэбьтийэ
У вастнайэ,
Ро дьчэ ава.
Дэшт сэр'инэ,
Баг' дьһеньжын,
Ба сэр мьле хвэ
Һенкае тинэ,
Си чь дьрежын.
Ве эвара хвэш
Бьһер'э, чьқас
Бэдәш у к'обар
Ро дьчэ ава.

1970

Э'ЩЕБ

Эз иро р'асти зар'эке натъм,
Көр'эки жир бу, көр'эки дьлсаг',
Wi эз нав бег'да һеди гэр'андъм,
Жь готъне wi we дэме эв баг'
Бу дьнекэ лап т'эзэ у э'щерб,
Вьра һэр к'олэк, һэр дарэкэ шин,
Вьра эw щэwe, кӧ лэз дьк'ышэ жер,
Бь заре гэдэ мьнр'а хэбэрдан.

0, иро чьqас эз дэwлэтимэ.

1970

ШӘВА ҺАВИНЕ

Бе зар у нәрм әв сә
Дәсте мьн далесә.
Шәва тә'ри у р'әш
Пе баранәкә хвәш
Сәр-ч'ә'ве хвә дышо.

Тө сәе мьн амьн,
Wәрә қафе хвә р'әш
Дайнә сәр чоке мьн.
Әм т'әвайн бьбһен
Әв баран чь дьбе.

Wәрә, хвәр'а ишәв
Әм мелулбьн һьнәк,
Әм нәфәтгьн жь һәв
Ве шәва хвәш, һеньк
Ван чар диwарада.

Тө хвәр'а бьфькьр,
Ча сә дьфькьрә,

Әзе жи ча мәрв
Хwәр'а бьфькьрм
Дәрһәқа мәрва,
Ғалә дьһйаеда.

1070

ХОМАМ

Эз дьк'эвм аве,
Ав мьн һ'эмеэ дькэ
У жь һ'эмеэа we
Һэму тамаре мьн
Ша дьбьн
У дьжин,
Дьхвэзын we дэме
Жь ч'эрме хвэ дэрен.
Ав дьк'ышэ дьчэ,
Ав жь бэрфа қэрқаш.
У жь ч'йае э'зиз
Бона эвлэде ч'йа
У бой дьле һ'ьсрэт
Чава лэзэт,
Сальхе баш тинэ.

Һавинэ, һавинэ,
У хōмама дэште
Һаж бэрфа чил-қэрқаш
У һаж ч'йа т'ōнинэ.

1970

ДАРА МЫН

Жь э'вра баран вэлди дьжвар,
Бьруске шан да ль р'оһьлата дур,
У тэ шэрава баране вэхар
Тэ биркьр гэрма р'ожейэ мэлул.

Эваре хелйа сут бона тэ шанд
У жь бина бе-һэвала амын,
Сэрхвэш у диньк тэ хвэ нэрм һ'эжанд
Бэр п'энщэра мын.

Тэ диса бой мын ч'ир'ока хвэ гот —
Һатьн бира мын ч'укти у ьне,
Вэхта дае жи һа ч'ир'ок дьгот,
Кō чьдас хвэшын э'мыр у дьне.

1970

СЭ

Сэ зьманэ хвэ дальқандийэ,
Әw зьман нинэ, қәй бежи дьлэ,
У қәй бежи әw һеди дьмьрә
Гәрм-щә'ньмеда.
У сэ бь ч'ә'ва-мәлул, п'әришан,
Жь тә'ва нивро қәй р'әща дькә,
Wәки хвэ зәвткә,
Һьнәки р'әһ'мбә.
Һ'ал нәма теда,
Иди т'аб накә.

1969

ДАРА МЭЛУЛ

Дьһеньжә сәр аве,
Дьһеньжә сйа даре
У дьхвэзә we дәме,
Кө р'евик бе бәр сйа we.
Жь гәрма һавине вьра
Хәр'ьқинә дәнг у ба.
Аве бьр'ьжә сәр кәвьр,
У бьк'әлә аве вьр.
Дьһеньжә сәр аве,
Дьһеньжә сйа даре,
Чә'ве we ль р'йа дурә.
Дар т'әнейә, мәлулә.

1969

БЭРБЬ Р'ОЕ

Эз хатре хwэ жь ниве
У жь стэйра дьхwэзъм,
У эз бь дьл ве дэме
Зар'конге хwэ р'адмусъм.
Жь мал дэртег дьлсьвък,
Дьчъм ль п'эр'е шэһэр,
Һэwа хwэшэ у һеньк,
Шэһэр лалэ, шэһэр кэр'.
Даре qэшэнг соqаqа
Qэй бежи мьн дьпърсьн,
Кö ве дэме, ван дэqа,
Wэхта соqаq бей'ьсьн,
Wэхта шэһэр р'азайэ,
Wэхта һ'этаниг сьбе
Һэла гэлэк wэхт майэ,
'Чь дьгэр'ьм т'эви бе.
Эз дьчъм бэр бь р'ое,
Кö сьлаве бьдмэ we.

БЪНАР ДЭРЭНГИ К'ЭТ

Дэрэнги к'эт бьнар,
Дэрэнги к'эт исал,
Алава шин т'эзэ
Пэкиайэ дара.
Шэве эв хвэля р'эш
Сэрма дькэ һэла —
Чэ'ве we тэ'ва гэш,
Безар, мина лала.

Тө тэ'ва мьн шьрин,
Тө бьнара мьн хвэш,
Дьлда һ'эзар бьрин,
Мина ве хвэля р'эш
Чэ'ве мьн р'яа тэйэ,
Чь дэрэнги к'эти?
Нал мьнда нэ майэ
Бей тэ ль ви э'рди.

1959

КӨР'Е МЫН

Ве бһара хвәш, бһара дәлал
Әзе тә бьбьм дәшта у мерга,
Әзе тә бьбьм бәр аве зәлал,
Мозе бьфьр'ьн бәр тә бь щергә,
Мьнмьнике бен-бәдәw, кәлилкһ'ьз,
Суравелке вьр бьстьрен йәдин,
Чарнькале тә һәwа хвәш, т'әмьз,
У сәр ван гьшка тә'вәкә шьрин...
Әваре әме вәгәр'ьн шәһәр,
Тәе wәстияйби, кәр'е мьн ә'зиз,
У дитьне мә we бьбьн хәбәр,
We бьбьн ч'ир'ок у те бьхwәзи,
Wәки әм диса һәр'ьн ван дәра,
Кидәре өса ә'дьлә у хвәш.
Паше бьн сәwте гьли, хәбәра
Тәе р'азейи бь к'әнәки гәш,
Дьбә хәwнеда диса бьгәр'и
Дәшт у мергада, бәрха мьн дәлал,
У сьбе р'аби мьнр'а гьлики
Хәwна хwә шәве бь заре зәлал.

МЪРАЗ

Эз ве бьhare
Мина ве dare
Хәwe р'адьбьм
У н'ьшйар дьбьм.

Эз ве бьhare
Мина ве dare
Бь дьл дьхwэзьм
Тә'ве р'амусьм.
Чава кō зар'ьконг
Дйа хwэ р'адмусә.

1969

Ав иди бәрфе дьхвә у бина бьһаре те,
Рьщәфа хвәш к'әтийә бәдәна дар у к'ола,
Бьн бәрфе дьльпьтә һедика дьле ә'рде,
У иди дьгьһижә мьн бина хвәш, бина гōла.

Бәрф дьгьри у р'уе we һесьра қьлер буйә,
Чәм иди хвә зәфт накьн, һ'ьсрәта бә'ра манә,
Ньзани, ль сәре ч'йа думанә йане дуйә,
We ньһа һьлк'ьшә жоре, бьһ'әлә нав ә'зманә.

Р'о-т'әрзи ә'змане дур худана гәрм дьр'ежә,
К'ьнще хас у гōл-гōли һа дьдру бона ә'рде,
Дьле мьн һ'ьшйар буйә, дьстьре у дьбежә:
— Ав иди бәрфе дьхвә у бина бьһаре те.

1972

* * *

Сарэ, чь сарэ...
Фьрч'ина ч'ьрцьле даранэ.
Дьшкен, дьк'эвн
Сэр бэрфа қэрқаш.

Сэр бэрфа қэрқаш
Щьнйазе р'эш.

У сөр' у сэрма
Нар дьбьн дьна,
Қэй бежи дьнйа
Дэсте ванданэ,
Ле эз ве дэме
Пэсне ве даре,
Сэбра ве дьдъм,
Вэки кэр' у лал
Бэр ве нэва сар
Тэйамиш дькэ,
Бэр хвэ нак'эвэ,
Вэки бьнаре

Вехэ шэмдане,
Шэмдана хwэ шиш
У днса бьстре
Кълама хwэ шиш.

1979

МЭНА ЯАНВАРЕ

Р'ож дьреж дьбьн,
Р'астэ бь дэґа, ле дьреж дьбьн.
У эв зьвьстан у эв бэрфа чил,
Эв буза шьмшат, кō гол кьрйэ дил,
Сэр леве хвэ, кō жь сэрме шиньн,
Бина бьһаре бона мьн тиньн,
Чьмки шэве сар, р'астэ бь дэґа
Иди кьн дьбьн,
Р'ож дьреж дьбьн.

Тэ'ве шан, тэ'ве,
Зутьре эме
Баг' у баг'чада,
Чол у бэстада
Минани бэре һэвр'а бьн, шабьн,
Бьһер'ьн чава кōлилк вэдьбьн.
У те сōр'а хвэ мина пар, перар
Бэр мьн һа вэки, эз жи чава зар'
Зэндэ бьминьм бэр э'щебе тэ,
Ле бэри гьшка, һэма серида,

Әзе һедика, кө т'ө кәс нәһе,
Бь дьл-щан бежъм:
— Бира тә кьрйә, тә'ве щан, тә'ве.

Чь башә, wәки р'ож дьреж дьбьн.

1972

* * *

Тө we к'ыламе бой мын бьстьре,
Йа кө бу мә'нэ бэнги бьм сэр тэ.
Сал бөһөринэ, иро жи т'ьре.
Кө мина бэре щаһлы, бэдәw.

Бэдәwийа тэ ньһа жи һэйэ,
Ньһа жи бой мын э'зизи, ширьн,
Щаһьлтийа мә ньзам к'ө майэ,
Һәрке тө зани, бежэ эз биньм.

Ле чьqас дьчэ, чэтьнэ бей тэ,
Тө ава сари у нани бой мын,
У эз нахwэзьм т'ө тыште зедэ,
Һэр т'эне һэби, тө доста амын.

Ньһа бьһарэ, диса мын т'ьре
Кө р'оже бэре шунда һатьнэ.
Тө we к'ыламе мынр'а бьстьре,
Йа кө бу мә'нэ бэнги бьм сэр тэ.

1971

ФЫР'ЭГЭНДА

Дө р'ожә фыр'ындә нафыр'ын,
Дө р'ожә думанә у мьжә,
Дө р'ожә эз бе тә дьминьм,
Әw дө р'ож чьqаси дьрежьн.

Фыр'эгәһ мина мьн мәлулә,
У сарьн дьле ван фыр'ында,
Р'йа незик бона мьн чь дурә,
Wәхта кө нафыр'ын фыр'ындә.

Һәр т'әне бь фькьре хwә ньһа
Фыр'ында, р'акета жи зутьр
Дьфьр'ым у темә эз бал тә
У дьбнем дәнге хwәш у бь дьл.

Дө р'ожә фыр'ындә нафыр'ын,
Дө р'ожә думанә у мьжә,
Дө р'ожә эз бе тә дьминьм,
Әw дө р'ож чьqаси дьрежьн.

1970

Думәдәск иро жерр'а дьфьр'ьн,
Бә'сәкә хере дьбен ә'рде т'и,
Көлилке, кө вьр бе ав дьмьрьн,
Гиһае, кө вьр һ'ышк дьбьн иди,
Вәки һьнәк ма, һьнәк ма бой ван,
Вәки һьнәк жи бьра сәбьркьн,
У we бьбарә баран жь ә'зман,
Кълама we хвәш вьр гьшк we сәкьн.

Ле, ә'зиза мьн, дәрһәда тәда
Кәс т'өнә, вәки щьһабе бьдә.

1969

Н'ЪСРӘТ

Щарна мьн т'ьре, кō н'ъж тә накъм.
Кō н'ъж тә накъм эз иди,
Гәло кал бумә? Әз бавар накъм.
Хөде к'омәке тō бьди.
У эз дьхвэзъм хвә быщер'ьбиньм,
У быщер'ьбиньм н'ōба хвә,
Сале бьһōри, щие нас бир тиньм,
Бир тиньм эз шәве бехәw.
Ле т'ō кәс нае вьр нәwара мьн,
У дьсәqр'ьн н'әму тышт,
Шәв гьран дьбә, эз бек'омәкъм,
Qәй бежи мамә эз бе пышт.
Әз т'әркәсәри ль дьне дьбьм,
Әз жь тә, нәвала дьр'әвьм,
Бәр мьн р'әнге дур, нәнас вәдьбьн,
Qәй бежи дьса бехәмьм.
Дьчъм шәһәре т'әзә дьбиньм,
Тәв мәрве нәнас дьк'әньм,
У ware т'әзә бина хвә тиньн,
Чава кō бьһара ханьм.

У р'ож дьһ'элым wэк бэрфа чолө,
Диса бэр мьнэ бэнгзе тэ,
Ах, дьһа башэ эз һэр'ым гор'е,
Һэр т'энэ нэжим эз бе тэ.

1960

* * *

... У хорт бэр кайа авсар у зэлаа
Бь дьл ва готэ доста хвэ дэлаа:

— Лэ эз дьхвэзъм бьбьм э'wpe p'эш
Сэр баг'е мэлул, дьле шэwьти,
У ча барана бьһарейэ хwэш
Бьбарьм сэр ван, кō нэминьи т'и.

Qизе сэре хвэ да сэр синге хорт,
Дьле гэдэ жи эw гьли дьгот.

1970

Иро ба даре шинр'а дьлизэ,
Иро ба п'ор'е тэр'а дьлизэ,
Тэ н'өмез дькэ бе э'т'б у бе шэрм,
Хвэр'а р'адмусэ леве тэйэ гэрм.
Хвэзыл дэрдэке вьр эз бьм эш ба,
Ле чава бькьм, т'ө илац нөма?

1969

* * *

Әши һақас гот, кө тә һ'ыз дькә,
У әши һақас пәсне тә дьда,
Кө аг'риета
Мьн бавәр нәкър, кө тә һ'ыз дькә.

Чахе һ'ыз дькьн, гьли дьмьрын,
Бәр һ'об-ә'щебе зьман лал дьбьн,
Тәне дьл занә жийин у мьрын,
Чахе һ'ыз дькьн.

Мьн бавәр нәкър, кө тә һ'ыз дькә
Бәдәвийа тә хәмьл бу бой ши.
Сал бөһөринә, тә мазьн буйи,
Әв ньһа пәсне йәкә дьн дьдә.

БАЕ ЭВАРЕ

Бае эваре, ах, бае диньк,
Ве һышбунеда тэ жь мьн херэ,
Бежэ, ве дэме тэр'а чь биньм,
Һэр т'эне тō мьн т'эне бьһелэ.

Бьһелэ р'унем у бьхэбьтм,
Эз фькьре хвэва иро т'энемэ,
Диса тō бе шэрм дьбежи:— Һатьм,
Бэсэ, фькьре мьн иди сэр р'енэ.

Бэле, эз шамэ бой һатьна тэ,
Нэ'с нэбэ, қөрба, тōйи нэ зар'и,
Эзе мина дōһ һерс бьбьм сэр тэ,
Тэ дōһ чь ани сэре мьн, зани?

Тэ каг'эзе мьн бэлакьр бе р'эм
Тэ шерэкэ мьн дьзи хвэр'а бьр,
Дьбэ тэ эв шер һэр дэра бешэрм
Гьшкар'а дьхвэнд. Ле эв бу қэдьр?

Тө фәсал вәрә, к'омәке бьдә,
Wәки эз биркьм гәрма Р'әwane,
Хәма дьле мьн һедика һьлдә,
К'омәке бьдә һәр'ьм шьмале.

Wедәре нава меше п'ьр'сида
Ньһа зар'е мьн у ханьма мьн
Бира мьн дькьн, ча ви ханида
Эз иро т'әне бира ван дькьм.

1970

* * *

Wэрэ қасәке әм һәвр'а р'унен,
Қасәке һәвр'а бе зар хәбәрдын,
Иро эваре бьла бина нен
Сала пар бннә бира тә у мьн.

... Эваре пышта хөмаме шкенанд
У әм т'әне ман нав зәвийада,
Тә һ'әбе геньм we дәме қәланд,
Мын жь дәсте тә қәлинок һьлда.

Ньзам чава бу, та сьбе әм ман,
Ч'ә'ве мә һақас тышт готьнә һәв,
Дәсте мә һәвр'а бе зар хәбәрдан,
Та ә'зминда мә т'әсәлә бу тә'в.

Диса дәсте мьн т'әви дәсте тә
Ча пар дьхвэзын хәбәрдын бе зар,
Диса ч'ә'ве мьн т'әви ч'ә'ве тә
Ча пар дьхвэзын хәбәрдын бе зар

Ле нэ дэсте тэ, нэ жи ч'э'ве тэ
Qэ щаба дэст у ч'э'ве мьн надьн.
Эвара иро бой мьн дьмьрэ,
Тэне сала пар дьминэ бой мьн.

1970

* * *

Эз тэр'а тыштэки набежъм.
У һәрке алава ч'э'ве мьн,
У гэрма ван һэрдö дэсте мьн
Тэр'а т'ö тыштэк нэготьн,
Ле бы зар эз тэр'а чь бежъм?
Радмусъм һ'ьнаре леве тэ,
Синге хвэ эз бэр тэ вэдькъм,
Дэсте мьн мина бае сыба
Нэрм гөлие тэ р'эшр'а дьлизьн,
Тö мина п'энщэре эваре
Чэ'ве хвэ һедика дадьди,
Бьжанге тэ дьреж наһ'эжьн,
Дэсте тэ қэй бежи дьмьрьн.
Тö мина буза бьн э'рдейи
Мина буза қөр'на, зэмана.
Чь бежъм, дэлале, чь бежъм,
Вэхта тö қэ шабе нади мьн.

1970

* * *

Вәхта дәрде хвә гази тә накъм,
Әзе к'ълиткым эша дьле хвә,
Жь қалмәқалме әзе дурк'әвъм
У хвәр'а һьлдъм т'әне мьтала.

Ле тө нәтьрсә, тьштәк жи набә,
Ахьр ә'зман жи т'ъм сайи нинә,
Һинбә щарна жи тө бе мьн шабә,
Һәта кә дара ә'мре тә шинә.

У вәхта ә'мьр ль ә'змане мьн
Бәлабьн у р'о диса шәмалдә,
Әзе бем бал тә, һәвала амьн
Тө шабуна мьн бона хвә һьлдә.

1870

ЖЫН

Сэр ве шуша худангърти
Пе т'ълие хвэ назьк, дьреж
Шькьла тō дьк'шини.
Ле паиза дэрэнг дэрва
Дэрд-кōле хвэ т'эне дьгъри,
Дэрва сарэ иди.
Мина сōр'а сал у дэвра
От'ахеда ньшбун дьжи,
Тō жи ньшбэ, шайир.
Эз дьбиньм, кō т'ълие тэ
Сэр ве шуша худангърти.
Фэсал тен у дьчын.
Эва малэ п'энщэрава,
Эв жи дарьн бэлге хвэва,
Эв жи к'ольн дьбэ.
Тō қасэке дьсэкъни,
У ван шькьла тō дьнһер'и,
Дьнһер'и кэр' у лал.
Паше бьн т'ълие тэ назьк
Сэр ве шуша худангърти

Көр' у қизэк дьжин.
Аг'риета сэр ве мале.
Сэр ван дара, к'ола, зар'а
Г'эв шэмал дьдэ.
От'ахеда һьшбун дьжи
От'ахеда сөр'а жьне.
Сөр'а қөр'на дьжи.

Эз ван ч'э'ве тэ һ'ыз дькым,
Ед кӧ нава һ'эзарада
Һәр т'эне мьн, мьн дьгәр'ьн
У гази мьн дькьн.

Эз ван дәсте тэ дьгәр'ьм,
Дәсте назьк, дәсте зенди,
Ед кӧ стӧ мьнва дьальн,
Дьр'ыщьфьн һеди.

Эз ван леве тэ һ'ыз дькым
Мина сыба тәр' у бь сӧр'.
Кӧ һәр леве мьн дьгәр'ьн
У р'адмусьн бь дьл.

Эз һ'ыз дькым дьле тэ гәрм,
Кӧ һәр т'эне бой мьн дьжи
У һивйа мьнэ эw һәр дәм,
Дур бьм йане пезик.

Н'ыз дьк'ым, ч'ымки т'о н'эргав
Мина д'яа м'ын д'оа д'ьки:
— Х'оде, м'ьразе н'эр д'ыла,
Н'эму қ'энща б'ьки.

Н'эму д'эра, к'о жи н'иб'ым
Ш'эвбэ й'ан р'ож, эвар, с'ьбэ,
Эз н'ыз д'ьк'ым, д'ьн'эбн'ным
Мэзнайа д'ыле тэ.

1972

* * *

Һәрке һа һәр'ә,
Бона мьн у тә, һәмьн, зьрарә.

Чь бькьм, вәки эз гәләк щара
Мале наминьм,
Шөхөл мьн дьбә
Щие дур у нәнас.
Зани, ван дәра
Жь тә дур у т'әне
Эз т'ьме, т'ьме
Бира тә дькьм.
Ле тө шәр' дьки, дьхәйиди тө,
Вәки чьма тә т'әне дьһельм.
Ахьр дурва эз бира тә дькьм,
Бәсә, к'өмр'әшби, тө дәлала мьн.

Һәрке һа һәр'ә,
Бона мьн у тә, һәмьн. зьрарә.

1971

* * *

Тә про сәр-ч'э'ве хвә
Мина гөла бьһаре
Qэй бежи пе баране
Шуштийә т'әмьз, бе хәм.
Ван һәрдө ч'э'ве тәди .
Ньрътйә э'змане шин
У тө ве съба р'энгин
Дьк'әни өса бедәрд,
Wәки әв кале щинар
Бәшәрхвәш, шаһьл дьбә,
Һәw занә, кө әв събә
Бу мәлһ'әм бой дьле жар.
Зу-зу wәрә, һәй гозәл,
Дәлал, дәвк'ән у эгьн,
Бьһер', жь тә һ'ыз дькьн
Аһьл, шаһьл, жьн у зар'.

1971

* * *

Эз заньм, мэ'си хэбэр дьдын,
Эз заньм, wэки чь дьбежын,
Р'астэ дэнге wан набнем т'ö щар.

Эз бэхте тэмэ, һышбэ ньһа,
Эз жь хэбэра wэстйамэ дьһа
Эм ве һышбуне сэкьн лал, безар.

Бьһен чь дьбен эв дар у к'ол,
Эв р'енга дьреж, хун мэ сор.
Кö дэнге дьле мэйэ т'ьме.

Дэсте хwэ бькьн эм дэсте һэв
У шабьн, wэки эв һив ишэв
Бой мэ шандьнэ ль ве дьне.

Эз бэхте тэмэ, хэбэр нэдэ...

1971

* * *

Вэрэ тō нэчэ, вэрэ тō нэчэ,
Бьһер' һар буйэ, дин буйэ эв ч'эм,
Пе бьруск-қәма шэв хвэ дькōжэ,
Сау дьле мьнда хуне дьмьжэ.

Гьлик бу мьн гот, к'ōмр'эшикьр мьн,
Заньм тō баши, тō р'әһ'ми, амьн,
Вэрэ гōһ нэдэ гьлие мьн бей'ьш,
Ах, бей тэ эзе бьбьм дара һ'ьшк.

Тō мьн, фәқире, нәһелэ т'әне,
Эзэ нәһәқьм, нәр'астьм, әре,
Т'обәбә, иди ван гьляа набем,
Дьхвәзи, вәки хвэ бавежмә ч'ем?

Вэрэ тō нэчэ, вэрэ тō нэчэ,
Бьһер' һар буйэ, дин буйэ эв ч'эм.
Пе бьруск-қәма шэв хвэ дькōжэ,
Дьтьрсьм эв шэв тэ жи бькōжэ.

1971

* * *

Даре дьнеда
Мэрьв гэрэке
Щарке бэнгибэ
У. һ'эзкьрибэ,
Wэки заньбэ
Qэ на щарэке
Бэхтэвар буйэ.

1971

* * *

Гәло гөне мьнә, вәхта эз һ'ыз дькьм,
Вәки һәнә бһар бь аве сәвдасәр.

Гәло гөне мьнә, вәхта эз һ'ыз дькьм,
Вәки эв т'эв дьбә һынгьве тир у зәр.

Гәло гөне мьнә, вәхта эз һ'ыз дькьм,
Вәки сьбә чава гөман сафи дьбә.

Гәло гөне мьнә, вәхта эз һ'ыз дькьм,
Вәки фькьре дәләл бой мьн дьбьн хәбәр.

Гәло гөне мьнә, вәхта эз һ'ыз дькьм,
Вәки пәй р'ожер'а те эвара һ'өбе.

Гәло гөне мьнә, вәхта эз һ'ыз дькьм,
Вәки қизе т'ели р'оке дьбьнә де.

Гәло гөне мьнә, вәхта эз һ'ыз дькьм,
Вәки һәйә нане т'эзә, нане бинхвәш,
Вәки жь ви нани бина дәсте де те,
Бь ви нани мәрвь сонд дьхөн та ньһа.

* * *

Финщана qawe дайнэ алики,
Финщана qawe дэрэша дькэ,
Тощар нэбумэ дуле фэлэке
У бауар накьм эз жь ч'ир'ока.

Сөр'а дьле мьн дьле мьн занэ,
Пешик'аре мьн һэр һ'ыше мьнэ,
Заре мьн гьлие дэрэш ньзанэ,
У п'еша мьнда т'ө кэвэр т'өнэ.

Растэ бона мьн щарна чэтьнэ,
Мьнр'а дьбежьн:— хэйсэт гьранэ,
Чь карьм бькьм, хэйсэте мьнэ,
У эз һэр т'эне сэр хвэмэ гөман.

Финщане qawe we чь бежнэ мә,
Wэхта бэхте мә дэсте мэданэ,
Һэрке бона мә сарэ йан гэрмэ,
Вьра т'ө ише фэлэке т'өнэ.

1971

* * *

Жь мьн к'омэке нэхазэ
У дэре мала мьн нэхэ,
Кö эз бемэ һөwара тэ.
Эз р'ьнд заньм,
Ньһа дэрва шэвэ, сарэ,
Ле тö нэе, нэе бал мьн.
Тö р'ьнд зани, һэрке бейи
Эзе дэре мале вэкьм,
Эзе дәсте тэ сар һьлдьм
Бькьм бьн пьч'энге хвөда,
Wэки гэрмбьн,
Паше эзе һесьре гэрм
Сэр сурэте тэ пафьшкьм
У тö чь жи
Мьнр'а бежи
Эзе бькьм.
Ле тö нэе, нэе бал мьн,
Жь мьн к'омэке нэхазэ,
Wэки сьбе,
Wэхта кö р'о шэмал вэдэ,

Мина бәре бәр ч'э'ве мьн
К'өбар, к'өбар тө бьмәши.
Әз нахазьм,
Wәки һ'өба тә стөхарбә.

1971

* * *

Тө жь п'архана дэрнэк'эти
Wэк һеуае,
У нэ жи эз жь де бумэ
Мина Мэме.
Мина гьшка эм һатънэ
Ль ве дъне,
Мина гьшка эме һэр'ьн
Жь ве дъне.
У эм һэвр'а қэ набежън
Гълие һ'өбе,
У сонд нахӧн, кӧ амьн бьн
Һэта т'ърбе.
Эз ша дьбьм, кӧ тө һэйи
Ль ве дъне,
У хенци тэ эз нахвэзъм
Йэкэ дъне.
Эз натърсьм жь т'ӧ дэрбе,
Фэқир набьм,
Һэта дьнеда тө һэби,
Эзе һэбьм.

1971

Һәрке эз шарна
Жь тә дьр'эвьм,
Бой we дьр'эвьм,
Wәки щаркә дьн
Шунда вәгәр'ьм.
Тõ зани чьма?
Чьмки нав мьнда
Тьштәк һәйә
Нөбе жи зортър,
Кõ һ'әму дәвра
У һ'әму дәра
Бь һ'әму зара
Жер'а дьбежьн—
Һьсрәт...

1971

* * *

Эва мала мьнэ,
Нэрке бэгэм дьки—
Кэрэмкэ у бьжи,
Вэки р'ожэке жи
Тө р'аби у бежи:
— Эва мала мьнэ.

Эва дьле мьнэ,
Дьл жи вэк мала мьн
Вэкьрийэ бэр тэ.
Тө дэнге хвэ наки?
Тө сэре хвэ дэлал
Дьһ'эжини безар.

Дэрэнгэ, у эвар
Дьк'эвэ нав щийа
У п'ашла шэведа
Хэвр'а дьчэ э'дъл.
Дьл мал нинэ, вэки
Тө дэре ви вэки.

1971

* * *

Сесьд шест шэш р'ожа эз нивйа тэбум,
Донздэ мәне т'ам эз нивйа тэбум,
Салэке т'эмам эз нивйа тэбум.

Ньзам бона тэ һэбум, т'өнэбум?
Ньзам, бона тэ мьрибум, саг'бум?
Бе тэ эз чь бум? Малэкэ бе стун.

Сэбра мьн п'эр' бу, тō ч'йа бьпърсэ,
Ч'э'в р'анэзабун, шэва бьпърсэ,
Дьл дьгот:— We бе, we бе, нэтьрсэ.

Тō һати, шабун к'этэ ви э'рди,
Э'вре ч'э'ве мьн мьна бун иди,
У мьн диса дит диндара зенди.

Һэвала пьрси:— Чь буйэ, кōр'о,
Чь щьна к'эти тō һақас иро?
Басэ, хвэ зэвткэ, бей'ьшо, дьло.

1971

Н'ОБА ДЫЛ

К'е бира доста дэлал нэк'рийэ,
Эw наж пе т'онэ, н'оба дыл чийэ,
Дьне н'обева дьжи, шен дьбэ,
Н'обэ, к'о шэва р'эш дькэ сьбэ.

Нэрке йэк нэйэ, к'о нив'яа тэйэ,
Ренга дьреж жи бой тэ несайэ.
Н'об дьле бэнда дьбэ та стэйра
У дьдэ wана қанате тэйра.

Эмьрда чьқас бэр хwэ к'этьмэ,
Чьқас щар беч'ар у т'эне мамэ,
Ле дэлала мьн, н'оба тэ амьн
Т'эме жи буйэ сьт'ар бона мьн.

Дьне бь н'оба тэва ширьнэ,
Н'оба тэ бина жийине тинэ,
Wэхта т'о нэйи, эз т'эме нэмэ,
У нане тэ'л жи бона мьн тэ'мэ.

• • •
Дэст хэбэр дьдын,
Дэст гъли дькын дэрһэда һ'өбе,
Дэрһэда шэве хивэр'он у хвэш
У ван стэйре гэш,
Wэки wэхтэке Лэйл у Мэщнун бун,
Ле қэ ша нэбун у бе мьраз чун.

Дэст гъли дькын
Дэрһэда р'оже бэхтэвар у нур
У we һ'ьза к'ур,
Кө т'ьжи дькэ дьле мэрьва,
У мэрьв т'ьре,
Даре дьнеда
Тө кэс мина wi дэвлэти нинэ.

Дэст п'ор'е wer'а назьк дьлизьн,
У қиза дэлал
Дьна р'ьнд занэ заре ван дэста
У сөр'а вана,
Ле нэ кө фькьре кэбэре дьреж,

Wәки тә'ринә мина ве шәве,
Дәрәнг дьгънижън һ'ыше мәрва
У наләқинън дьле we өса,
Чава әв щот дәст.

Дәст һ'әмез дькьн
У қиза дәлал
Фә'м дькә заре дәсте мьразхвәз,
Занә, кӧ әв дәст
Қасьде дьле ә'зизе шинә,
Кӧ әв дәст р'оке
Бь бавти, назьк
We п'ор'е зар'е wer'а бьлизьн,
У әwe бьбә дайка бәхтәвар.

1967

ЗЬВЪСТАНЕ

1

Уе зьвьстане меше чамеда
Р'еч'а лэк'ана эз гиһандьм тэ,
Чэме Сетуне алие ч'эпеда
Хальфибу нав буз у бэрфеда.

Тэ'ва сор жоре қэй сэкьни бу,
Кэне тэ дьбһист һ'эйран-һ'ьжмэк'ар,
У бэрф қэй бежи дьһа сьпи бу
Бэр сурэте тэ бь алава ал.

Паше һьшбун бу у һьшбунеда
Сөр'а зэмана кэр' дэльпьти.
Бэрф бу у тэ'в бу меше чамеда,
Щара э'wльн мьн wра тō дити.

Паше р'енга мә дьреж бу һақас,
Кō һат гьһиштэ та р'ожа иро.
Диса дора мә чилэ у қэрқаш,
Ле шаһьле дьн дьк'эньн иро.

Дәм һәнә, вәки т'ощар бир наки,
Сал һәнә, кө т'ө тышти набежън.
У әв р'ож қә на сале щарәке
Һатә бира мьн мина ньеже.

2

Р'еча ләк'ане р'оке эз бьрм
У гиһандьмә һ'эта мала тә,
Һэта дьле тә.

Мешәда диса эз пешийа хвә
Р'еч'а ләк'ана иро дьбиньм.
Хвэзыл, кө әв. р'еч'
Иро бист сала мьн шунда бьбә,
Бьбә бьгһинә щаһьлтийа мьн,
Щаһьлтийа тә.

ШЬВАН

Тэйроке Леда,
Т'алаша ви бу?
К'этэ һ'ьмама
Баране, шылбу,
Талаша вибу?
Бэр бае ч'ие
Тэне р'ьцьфи,
Т'алаша ви бу?

Qизэкэ дэлал
Сэр канйа зэлал
Бой ви шьвани
Бь дьловани
Нöба хвэ дьстре,
У жь һ'öба we,
Wэк п'энце р'оe,
Гэрма дьле we
Дьчэ дьгьнижэ

Нэйло дьлө ви.
Сөр' у сэрмаба,
Тэйрок, баранба,
Т'алаша шийэ?

* * *

Тълие тә дьньпер'ым—
Тълие тә назькын,
Дъреж у тәнькын,
Мьн т'ьре т'әмбуре дьхьн.
Эз заньм, к'ылама
Нъз дьки тō бь дьл,
К'ылама дьстрейи
Заре хвәш.
Эз заньм, һәрке тō
Бьдана хвәндьне,
Тәе бь т'ълие хвә
Бона мә вәкьра
Дьнйа Мәм у Зине,
У Эвдале Зәйне.
Ле р'оке дәwса we
Тō һе хам у шаһьл,
Ча бәрха бәр к'ере,
Данә йәки аһьл.

1070

К'ЪЛАМА ҚИЗА Н'ЭНӘКЧИ

Қизе дәлал бе мер манә,
Нале вана зә'ф гьранә,
Гөнде мәда хорте азәп,
Әман, әман, қәт нәманә.

Нәму хорте т'урә, ширьн
Дьчьн шәһәра дьхуньн,
Ренга гөнде хвә бир дькьн,
Қизе шәһәра дьстиньн.

Готьн, һәр'ә тө бал Кәләш,
Растә дьхвә, дьбә сәрхвәш,
Әз чум мьн дит, әвә ч'ә'вр'әш
Бәнги буйә сәр жьна би.

Готьн һәр'ә бал Әвдълә,
Йәки һ'әлал у бь дьлә,
Әва саләкә бе жьнә,
Әман, әман, чумә бал ви.

Дәһ зар'е ши мери һәнә,
Әше дәһа жи бьхвәзә,
У р'ожәкә дәләл әзе
Бьбьм дайка дөщар мерхас.

Готын, һәр'ә тө бал һ'әсе,
Һе сәр хвәйә, мерәки че,
Әз чум мьн дит, калке һәсе.
Сәд сале ши т'әмам буйә.

Рева дикәк дит сәр банә,
Хвәкьрийә мина сөлт'анә,
Чь к'өбарә, чь бьлийанә,
Ахьр мере сәд жьнанә.

Qизе дәләл бе мер манә,
Һале вана зә'ф гьранә,
Гөнде мәда хорте азәп,
Әман, әман, қәт нәманә.

ҚИЗА Ч'ИА

Мьн дит, вәки әw ча дьчә аве,
Мьн дит, вәки әw ча дьхәбьтә,
Мьн дит, вәки әw чава дьстьре,
У стьрана we хwәш те мьн у тә.

Хwә нә гәш дькә, нә жи хwәш дькә,
Чава кә һәйә, өса жи дьжи,
Сөр'а ә'мре we әwe диһаркә
Ке ч'йәе дурда һ'ыз дькә бьжи.

Әw минани ч'йа гьран, к'өбарә,
Сьвкә мина щәwa жорда те,
У сурәте we хуна һ'ьнарә
У занә қәдре баво, қәдре де.

Нава бәрфада алава гәшә,
Ке жь we һ'ызкә, дьшәwьтинә
Мьразе дьле хорте к'әләшә,
Бу бука мале, шабуне тинә.

1971

ХЭВНЕДА

Ишэв хэвнеда Мэме Ала һат,
Мэме Ала һат, гэлэк мэлүл бу,
Һат һымбэри мьн кэр'э-кэр' р'унышт,
У ч'э'ве вида думан у мьж бу—
Мьжа қөр'на бу, хама дьла бу;
Пьрса эвина, бьриндара бу.
— К'а к'ойэ Зина дэлал у дэвк'эн?
Чь анин сэре доста мьн р'эбэн?
Р'унышт бе хэбэр, бе зар у зьман,
Һэр ч'э'ве ви бун, кө эв пьрс дьдан.
У паше р'абу— мэлүл у мадул—
Мьна бу. Р'абум эз жь хэша к'ур.

Һэй, дьниа нәһәқ, дьниа хернэхаз,
Эз чава щаба ван пьрса бьдьм,
Щаба Мэме у һ'өбе бемьраз.

1971

КЭЧ'А К'ОРДА

Нава һ'эзара
Әw қәй хәзалә,
Баг'чәда гӧлә,
Мьразе дьлә.

Бь хwә қәмәрә,
Әни кәвәрә,
Левә наринын,
Дьшәwьтиньн.

Бәжнә зьравә,
Сот дьл-һьнавә,
Бьру кәваньн,
Чә'в тире ваньн.

Ле чахе шәр'бә
Әсә we шербә,
Та ль дьнебьм,
Qӧрбана webьм.

Гәло әw к'ийә
Жь чь ә'слийә?
Шә'дә ә'зманә,
Кәч'а к'ӧрданә.

1968

СЭРЭЩЭМ

Эз дьхвэзъм	3
Вэхта шэве	5
Дьчэ бал Ленин	6
Нэхельн	9
Мьталэ	10
П'энщэрэ	11
Вэхта бэрбанге	13
Һарке мэрыв	15
Ақылбәндийа паизе	16
Дәрһәқа бәрфе у дьле гәрмда	17
Бехәwtи	19
Тө иди һати?	21
К'е чь жи бежэ	23
Ах, һун шайира	24
У әw чу	26
Т'ә мие әскәре бе сәр-бәрат'ә Һндабуйи	27
Ньһа дора мьнә?	29
Әрмәнистан	32
Комитас	34
Сәмәд Вург'ун	36
Р'еда се мәрыв	40
Шэве мьн	41
Р'е	42
Гөллэ	44
Дөа дайка кәрманщ	46
Дьнийа һа дьжи	47

Машинада	48
Дәрб	49
Мәрв дьмьрһ	50
Әм шәһиде	52
Дьһйа мә	53
К'ер	54
Щарна дьхвәзи	55
Мәрв һьзанә	56
Һьнәк пыш мьһва	57
К'ьлам	58
Qәдър	59
Мьрһна муриә	61

ӘЩЕБ

Щарна мьһ т'ьре	64
Шәмс	66
Шәв сйа тә'вейә	68
Ч'йае К'өрдстане	69
Хәһна хвәлиә	71
Дәст	73
Шәва бехәш	75
Бав у көр'	76
Һәрр'о эваре	77
Әз ч'ә'ве хвә	78
Тә'в	79
Р'уе мьһ	82
Шитина ванә	83
Ч'еләка стәшр	84

Бьч'ука мьн	85
Бажаре мьн	86
Һиве ишэв	88
Бэрэварэ	89
Дьхвэзи һэвалби	90
Дэр бьһаре	91
Тэ'ве щан	93
Пыш ван	95
Э'щеб	96
Шэва һавине	97
Хөмам	99
Дара мьн	100
Сэ	101
Дара мэлул	102
Бэрбь р'ое	103
Бьһар дэрэнги к'эт	104
Көр'е мьн	105
Мьраз	106
Ав иди	107
Сарэ	108
Мәһа йанваре	110

Һ'ЬСРӘТ

Тө we к'ыламе	112
Фьр'эгәһеда	113
Думәқәск иро	114
Һ'ьсрәт	115
... У хорт	117

Иро ба	118
Әви һақас	119
Бае эваре	120
Вәрә қасәке	122
Әз тәр'а	124
Вәхта дәрде хвә	125
Жьн	126
Әз ван	128
Һәрке һа һәр'ә	130
Тә иро	131
Әз заньм	132
Вәрә тө нәчә	133
Даре дьнеда	134
Гәло гөне мьнә	135
Финцана қаве	136
Жь мьн	137
Тө жь п'архана	139
Һәрке әз щарна	140
Әва мала мьнә	141
Сесьд шест	142
Һ'оба дьл	143
Дәст хәбәр дьдьн	144
Зьвьстане	146
Шьван	148
Т'ьлие тә	150
К'ьлама қиза һ'әнәкчи	151
Қиза ч'йа	153
Хәвнеда	154
Кәч'а к'өрда	155

Мик'аеле Р'эшид
“П'ЭНЩЭРЭ,,

Р'едакторе шавдар **Щасьме Щэлил**
Шькьлк'еш **Г. Ан. Гаспарян**
Р'едакторе техникне **А. [н. Маргарян**
Коректоре контрол **К'эрэме Сэйад**

ВФ 08064

З. 693

Т'эслими нэшьрхане кьрьнэ 28 III 1974 с.

Бона чапкьрьне натйэ фолкьрьне 21 XI 74с.

Тираж 500

К'аг'эз №2 70×108¹/₃₂ Бэлге чапкьрьне 5,0 м.

Бэлге нэшьрэте 3,4 м. Қимэт 34 к.

Нэшьрхана №1-йа сэрвертийа сэнайа полиграфейэ Ко-
мнета пресаейэ дәвлэте, р'эх Совета Министред Р'ес-
публика Эрмэнистанейэ Советнейэ Сосналистие

INSTITUT KURDE DE PARIS
ENTRÉE N° 1549

Қимәт 34 к.